

NASZE ABC

Pogoń za zyskiem czy asceza

Niezadowolone z tego stanu rzeczy, jaki dziś istnieje, każde społeczeństwo europejskie dąży do znalezienia nowego ustroju społecznego. Ludzie jednak współcześni nie lubią myśleć. Szukają łatwych formułek, które by ich zwolniły od obowiązku myślenia i dalyby im gotową receptę, według której można by sprzątnąć nowy ustrój społeczny. Jedną z takich formułek jest powrót do średniowiecza.

Średniowiecze w porównaniu do dzisiejszego ustroju społeczno-gospodarczego było przykładem pewnego uporządkowania w społeczeństwie. Było to jednak społeczeństwo statyczne, podlegające tylko stopniowo i powolnej ewolucji. Społeczeństwo, niedające zbyt wiele materijalnej strony zjawisk, a wobec tego nawet w porównaniu do dzisiejszych społeczeństw, trapiło się przez kryzys gospodarczy, stosunkowo biedne.

Społeczeństwa współczesne przeciwnie zabrzały bardzo głęboko w materializm. Zaspokojenie potrzeb materialnych zostało podniesione do poziomu cnoty. Pogoń za zyskiem materialnym stała się głównym celem człowieka. Zmaterializowanie społeczeństwa jest niewątpliwie jednym z głównych źródeł przeżywanego przez nas kryzysu.

Zerwanie, a nawet najostrejsze przeciwstawienie się materializmowi, nie jest równoznaczne z powrotem do średniowiecza, ze zrezygnowaniem z kultury materialnej, w szczególności z szeregu usług, jakie w tej dziedzinie dały wielkie późniejsze, następujące po średniowieczu. Kulturowa materialna w wielu wypadkach jest niezbędna do postępu kultury duchowej. Zwalniając zaś u nas w Polsce bieda — brak środków materialnych — jest bardzo często przeszkodą, uniemożliwiającą podnoszenie na wyższy poziom cywilizacji narodowej, a w wielu wypadkach zagraża poważnie samemu istnieniu. W naszych więc warunkach propaganda wyrzekania się dóbr materialnych, mogłaby doprowadzić do bardzo niepożądanych skutków.

Przeciwnie, Polska staje przed koniecznością zwiększenia bogactwa narodowego, z tem jednak, by korzyść z powiększenia bogactwa stała się udziałem szerokich mas, a nie, jak w ustroju kapitalistycznym, udziałem nielicznych jednostek. Polska nie może sobie pozwolić na okres statycznego gospodarstwa narodowego. Doprowadziłoby to bowiem do powolnej degeneracji społeczeństwa polskiego.

Nie chodzi wcale o to, by dobra materialne były przez społeczeństwo uważane za nieposiadające żadnej wartości, nie chodzi o to, by jednostkom wyrwać całkowicie chęć osiągnięcia zysków materialnych. Trzeba tylko osiągnąć to, by dobra materialne zajęły właściwe im miejsce w hierarchii dóbr ludzkich, a chęć zysku była podporządkowana innym, szlachetniejszym dążeniom.

Społeczeństwo, które potrafi w sobie wytworzyć silną dyscyplinę wewnętrzną, może sobie pozwolić na posiadanie nawet znacznych dóbr materialnych, może pozwolić jednostkom dążyć do osiągnięcia zysków materialnych. Koniecznym warunkiem jest stworzenie takiej dyscypliny wewnętrznej.

J. K.

Stan finansowy Z.U.S. budzi coraz większe zaniepokojenie

Polityka finansowa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (dawnej Z. U. P. U.) budzi coraz większe zaniepokojenie szerokich rzesz ubezpieczonych, które o niej dowiadują się z rzadka tylko i bardzo ogólnikowo. Tak np. obecnie ogłoszone zestawienie za cały czas dotychczasowej działalności (t. j. od roku 1928) po koniec roku 1934, z którego okazuje się, że wymiar składek w tym czasie (emerytalnych i na wypadek braku pracy) wyniósł 706 milionów zł., z czego jednak ściągnięto tylko 606 milionów. 100 zaś figuruje na koncie zaległości (plus odsetki zwłoki). Najwyższy był wymiar składek w roku 1930, w którym wymierzono 102, a ściągnięto 87 milionów, od tamtej pory stale się obniżają, dochodząc w roku zeszłym do 63 milionów (przy wymiarze 77 mil.), przyczem zaległości w ciągu roku 1934 wzrosły o nowych 14 milionów.

Świadczenia emerytalne wyniosły łącznie 128 milionów (z czego na rok zeszły przypada 27, świadczenia na zasiłki dla bezrobotnych spadają z roku na rok (w roku 1932 wyniosły 39 milionów, w roku 1933 — 22, w roku 1934 zaś 12). Jak jednak przedstawiają się lokaty rezerw pieniężnych Z. U. S.?

Wedle „J. K. C.” instytucja ta „stoi przed bliskim bankructwem”, które objawi się ponownym obniżeniem świadczeń, o ile nie nastąpi gruntowna reforma obecnego systemu. Wprawdzie w sierpniu 1934 powołano została przez prezesa rady ministrów specjalna komisja z 8 wysokich urzędników państwowych, która przy udziale 4 rzeczoznawców miała zbadać sprawę lokat, funduszy i inwestycji Z. U. S., ale o jej wynikach nie dotąd wiadomo.

„J. K. C.” przytacza bilans Z. U.

P. U. na koniec roku 1933, wedle którego na 372 miliony aktywów składało się: gotówki 98 mil., papierów wartościowych 171 mil., pożyczek hipotecznych 76 mil., nieruchomości 132 mil. Jest to jednak obraz „na papierze”, w rzeczywistości bowiem wszystkie komunalne kasy oszczędności, w których m. in. Z. U. S. lokuje swoje fundusze, znajdują się — jak wykazała lustracja wyżej wspomnianej komisji — w bardzo trudnej sytuacji finansowej i nie są w stanie zwrócić ulokowanych kapitałów. Mimo rozłożenia tych należności na spłaty 5 — 10 letnie, kasy już przy pierwszej płatności proszą o prolongatę, a mimo jej uzyskania w dalszym ciągu nie placą. Chodzi tu zaś o poważną kwotę 30 milionów.

Co do lokat w gotówkę i papierach, twierdzi cytowany przez nas artykuł, że podane w bilansie sumy lokat nie są zgodne z zestawieniem przedstawionym przez Z. U. S. Ministerstwu Opieki Społecznej, jako władzy nadzorującej i że oprocentowanie lokat jest przedmiotem ciągłych sporów. Ponadto lokaty w prywatnych instytucjach w kwocie 138.523 przypadły prawie całkowicie spowodu bankructwa odnoszonych instytucji (Bank Wzajemnego Kredytu we Lwowie, P. Bank Handlowy w Poznaniu, Śląski Bank Przemysłowy w Bielsku i zlikwidowany Ziemiński Bank Kredytowy we Lwowie), a wobec trudności lub niemożliwości egzekwowania pożyczek hipotecznych, udzielonych samorządom, pewna część tych pożyczek wydatkuje się bardzo ryzykownie. Wedle informatorów, którzy udzielili piśmie krakowskiemu wszystkich tych szczegółów, przy uwzględnieniu majątki czterech dochodów w bilansie pożyczek hipotecznych okazałyby się poważne straty.

Ekspedycja afrykańska kosztuje Włochy Już blisko miliard lirów

MEDJOLAN, 27. 7. (PAT.). — Ogłoszone zostały globalne liczby wykonania budżetu państwowego Włoch za rok budżetowy 1934-35 zakończony w dniu 30 czerwca roku bieżącego.

Dochody wyniosły 18,6 miliardów lirów, wydatki 22 miliardy, a zatem deficyt budżetowy sięgnął 3,4 miliardów.

Rzeczywisty rezultat wykonania budżetu byłby znacznie bardziej pomyślny, gdyby nie było wydatków na przygotowanie wojenne w Afryce wschodniej. Przygotowania te pochłonęły w spraw-

wodawczym roku budżetowym 947,7 milj. lirów (425 milionów złotych).

31 B. M. O. GODZ. 17
GENEWA, 27. 7. (ATE). Sekretarz Ligi Narodów ogłosił komunikat o zwołaniu nadzwyczajnej sesji rady Ligi na środę 31 b. m. na godzinę 17-tą. Porządek dzienny obrad zawiera tylko jeden punkt: spór włosko-abyński i cytuje jako materiały decyzyjne rady z dnia 25 maja, skargę rządu abisyńskiego i depeszę do członków rady Ligi z dnia 26 b. m.

Fabryka amunicji wyleciała w powietrze 55 zabitych — wielu rannych

RYM, 27. 7. (PAT). Agencja Stefani donosi: Dziś popołudniem w Varese pod Turynem z nieznanego przyczyn nastąpił wybuch w ekspedycji fabryki amunicji. Spod gruzów wydobyto dotychczas ciała 12 robotników. Prace nad wydobywaniem innych ofiar trwają.

TURYN, 27. 7. (PAT). Oprócz 12 trupów spod gruzów fabryki amunicji w Varese wydobyto przeszło 20 rannych robotników, których przewieziono do szpitala.

TURYN, 27. 7. (PAT). Wieczorem stwierdzono, że liczba ofiar wybuchu w fabryce amunicji wynosi 55 zabitych w tem wiele dziewcząt. Pożar trwa dotychczas w części gmachu fabrycznego, zajętej przez prochownię.

TURYN, 28. 7. (PAT.). Uprzątnięcie gruzów zniszczonej przez

wybuch fabryki amunicji w Belford pod Varese odbywa się z wielką ostrożnością, albowiem istnieje obawa dalszych eksplozji. Spod gruzów wydobyto dotychczas 12 strasznie zmasakrowanych trupów. Zginęło przeszło 50 osób. Liczba rannych trudno ustalić. Spowodował panikę, jaka tu panuje, miejsce wypadku otoczone jest przez silne oddziały milicji i wojska.

Fabryka amunicji, w której nastąpił wybuch jest filią wielkiego włoskiego towarzystwa chemicznego „Montecatini”. W fabryce tej zatrudnionych było 500 robotników. Wybuch nastąpił wczoraj w pakowni fabryki o g. 14.30 i jak przypuszczają spowodowany został przez upadek skrzyni z amunicją.

Do uwag tych dodać należy, że stanowiący najważniejszy dział lokat, portfel papierów wartościowych również przedstawia sporo powodów do krytyki — w tym wypadku atoli już nie przeciwko samym władzom Z. U. S., ale ich organom nadzorczym, które kazaly tej instytucji lokować swe fundusze na wyjątkowo niskie procenty — nie iluzję się z tem, że w ten sposób podważają należyta kalkulację jej gospodarki.

Oburzenie Niemiec po zajściach amerykańskich Manifestujący tłum żydowsko-komunistyczny znieważał w Nowym Jorku flagę niemiecką

NOWY JORK, 27. 7. (PAT). Podczas zajęć antyhitlerowskich, jakie wybuchły tu wczesnym rankiem, dwóch policjantów odniosło ciężkie rany, a szereg osób cywilnych zostało kontuzjowanych. Po odplynięciu parowca „Bremen” rozruchy powtórzyły się na uli-

cach, położonych w pobliżu doków. Tłum otoczył gmach, mieszczący biuro policji, domagając się uwolnienia aresztowanych za udział w manifestacjach.

Pomiędzy policją a manifestantami wywiązała się zacięta walka. Zbudzeni ze snu mieszkańcy,

okolicznych domów zaczęli rzucać na waleczących szczerki, pantofle i wiadra z wodą, co powiększało zamieszanie. Dopiero przybycie posilków policyjnych położyło kres zajściom.

WASZYNGTON, 27. 7. (PAT). Wilbur Carr, tymczasowy zastępca sekretarza stanu spowodu dzisiejszych zajęć w Nowym Jorku oświadczył wobec przedstawicieli prasy, że bardzo ubolewa spowodu znieważenia przez niewykryte osoby sztandaru państwa, z którym Stany Zjednoczone są w stosunkach pokojowych.

BERLIN, 27. 7. (PAT). Niemieckie biuro informacyjne donosi: Prasa niemiecka daje wyraz oburzeniu spowodu napadu komunistów na parowiec „Bremen” w Nowym Jorku.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” podnosi, że policja nowojorska spełniła swój obowiązek, ale nie mogła przeszkodzić temu, iż tłum komunistyczny zrzucał flagę niemiecką do zatoki Hudsona. Na incydent ten wpłynęły codzienne alarmujące wiadomości z Niemiec, zatruwające atmosferę stosunków pomiędzy obu narodami.

„Berliner Boersenzeitung” pisze: Jaki gwałt podniosłaby prasa światowa, gdyby w porcie niemieckim wydarzyło się z parowcem cudzoziemskim to, co wczoraj stało się na pokładzie „Bremen” w Nowym Jorku. U nas ból szewim jest rozbity. Żadna siła nie może mierzyć się z autorytetem państwa, ale gdy Niemcy sirzą porządku czyni się im zarzut, gdy nie strzegą porządku, również atakują się je.

„Berliner Lokalanzeiger” pisze: Niewątpliwie nie jest to przypadek, że właśnie w dniu otwarcia kongresu kominternu wydarzyły się okazy tłu w porcie nowojorskim. W Genewie między stanem będą współpracować z młodym pokojową Ligę Narodów Związkiem Sowieckim, nie zwracając uwagi na to, że Związek ten przysna się do popierania rewolucji światowej. Mężowie stanu nie widzą w tem dla siebie żadnego ostrzeżenia.

Aresztowania

Na terenie powiatu brzeskiego aresztowano we wsi Lewniowa 8-u tamtejszych młodych ludzi, pod zarzutem bicia syb w domach żydowskich.

W Chorzowie na Górnym Śląsku policja przeprowadziła szereg rewizji wśród miejscowych działaczy narodowych. Przyczyny rewizji nie są jeszcze znane.

Jak donoszą z Krakowa, w Słoniemiu aresztowano bawiącego tam na wycieczkę redaktora „Młodego Nardowca” w Bielsku Edwarda Zajacka, który natychmiast został odstawiony do obozu izolacyjnego w Berezie Kartuskiej.

Nowe represje w Niemczech wobec katolików Nie wolno należeć do katolickich zw. dzieciom pracowników miejskich

BERLIN, 28. 7. (PAT.). — Z Akwizgrarnu donoszą, że rozwiązany został przez policję Związek katolicki młodzieży męskiej w Stolbergmuehle za swe wrogość wobec państwa stanowisko. Trzej przewodniczący związku zostali aresztowani, a wikary miejscowej parafii nazwiskiem Conrads otrzymał polecenie opuszczenia regencji akwizgrafskiej.

Z Duesseldorfu donoszą o odebraniu prawa nauczania religii w szkołach dwóm księżom w miejscowości Neuss.

Min. Spraw Wewn. w Badenii postanowiło skonfiskować na rzecz Badenii majątki rozwiązanych poprzednio organizacji katolickich „Badenwacht” i „Wind-

horstbund” i „Schofferscharr” wychodząc z założenia, iż działalność tych organizacji uznana została za antypaństwową.

Nadburmistrz Wuerzburga (Bawaria) polecił przedłożyć sobie do dnia 15 sierpnia „pod odpowiedzialnością” nazwiska tych urzędników oraz robotników miejskich których dzieci są członkami związków katolickich. Należy wymagać — brzmi zarządzenie — piśmiennego oświadczenia od urzędników i robotników, iż dzieci ich nie należały bądź nie należą już do tego rodzaju wyznaniowych związków. Zwraca uwagę katolickich na formę powyższego zarządzenia która dotychczas nie była stosowana w podobnych wypadkach.

Cztery zakonnice skazano w Berlinie na surowe kary więzienia

BERLIN, 27. 7. (PAT). Przed sądem ławniczym w Berlinie rozpoczął się dziś szósty skolei proces o przekroczenia dewizowe popelnione przez członków zakonów katolickich. Na ławie oskarżonych zasiadły cztery siostry kongregacji św. Karola Boromeusza w Trzebnicy na Śląsku Dolnym, na czele z przeoryszą.

Oskarżone stoją pod zarzutem przewiezienia do Holandji 235 mk. majątku klasztornego wbrew przepisom dewizowym. Jedną z nich oskarżona jest o coroczne subsydjowanie filii kongregacji, znajdującej się na terenie Czechosłowacji o roczną sumę 13 tysięcy mk.

Oskarżone nie przyznały się do winy, broniąc się twierdzeniem, że nie wiedziały o istniejących zakazach.

W późnych godzinach wieczornych zapadł wyrok. Dwie oskarżone zostały skazane na 3 lata zwykłego więzienia oraz łączną karę 215 tys. mk. Jedna, na 1 rok i 9 miesięcy zwykłego więzienia. Areszt śledczy został w pełni zaliczony. Za kary pieniężne odpowiada kongregacja. Poza tem zarządzone konfiskatę bonów dolarowych wartości 75 tys. mk. oraz 66.600 bonów 7 proc. pożyczki holenderskiej na rzecz skarbu państwa.

Podniosła uroczystość Poświęcenie trawlera „Jaskółka” w Gdyni

GDYNIA, 27. 7. (PAT). Dziś w porcie wojennym w Gdyni, w obecności przedstawicieli władz oraz pracowników warsztatów marynarki wojennej nastąpiło poświęcenie zbudowanego w warsztatach marynarki wojennej w Gdyni i spuszczonego w dn. 11 września ub. r. na wodę trawlera „Jaskółka”, poczem na komendę dowódcy trawlera kpt. Lomide, podniesiono banderę przy-

dźwiękach hymnu narodowego. Trawler „Jaskółka” jest pierwszym okrętem naszej marynarki wojennej, zbudowanym w Gdyni całkowicie z materiałów własnych, według własnych planów przez polskiego robotnika i pod każdym względem jest wyrazem techniki nowoczesnej. Załoga „Jaskółki” składa się z 3 oficerów i 29 marynarzy.

Natychmiastowe rozwiązanie kwestii żydowskiej

uchroni wszystkie narody od groźnego niebezpieczeństwa

BERLIN, 27. 7. (PAT). W uniwersytecie monachijskim wystąpił dzisiaj kierownik okręgowy Julius Streicher z odczytem na temat zagadnienia rasowego. Mówca wskazał na fakt weiskania się żydów do narodów aryjskich i podkreślił destrukcyjne wpływy tej symbiozy na wszystkie stany.

Oswobodzenie Niemiec z otaczającego je ze wszech stron żydostwa, nazywa Streicher jednym z największych czynów Hitlera.

Jedyną możliwością usunięcia wielkiego i groźnego niebezpieczeństwa, jakie stanowi dla wszystkich narodów żydostwo jest natychmiastowe rozwiązanie kwestii żydowskiej.

BERLIN, 27. 7. (PAT). Nowo-mianowany w ministerstwie propagandy referent dla spraw sztuki żydowskiej Hinkel udzielił dziś przedstawicielowi naro-

dowo - socjalistycznego „Angriffu” wywiadu, w którym występuje ostro przeciwko żydom, usiłującym mieszać się do spraw życia kulturalnego Niemiec.

Hinkel przypomniał, że w kwietniu 1933 roku utworzony został żydowski związek kulturalny, którego istnienie zależne było od tego, iż artystom żydowskim wolno występować jedynie przed publicznością żydowską.

Za właściwą pracę swoją uważa Hinkel jasne rozgraniczenie pomiędzy sztuką niemiecką a żydowską, przyczem występować będzie nie tylko przeciwko żydom, próbującym wdrzeć się na boczne drogi do życia kulturalnego Niemiec, ale również ostro przeciwko tym, którzy współpracują z żydami, torując im tem samem drogę do filmu, radia i literatury.

BERLIN, 27. 7. (PAT). Nowo-

mianowany prezydent policji w Berlinie Helldorf, występuje dzisiaj z odezwą, w której zakazuje jaknajostrożniej samowolnej akcji antyżydowskiej. Walka przeciwko żydom, oświadczył Helldorf, prowadzona będzie ze strony państwa i partii w inny sposób. Prowokatorzy natomiast będą karani.

Katastrofa samochodowa pod Kórnikiem

Zderzenie samochodów ciężarowych

POZNAN, 28. 7. W sobotę o godzinie 18.30 na szosie pod Kórnikiem wydarzyła się katastrofa samochodowa.

W stronę Poznania wracał samochód ciężarowy zakładu rzeźniczego Przybyły. Z przeciwnej strony jechał samochód ciężarowy nieznanej firmy, który nieprawidłowo wymijał wóz Przybyły. Doszło do lekkiego zderzenia, które jednak miało fatalne następstwa.

Potrącony samochód Przybyły wpadł na drzewo, następnie ścierał drugie drzewo i stoczył się do rowu, ulegając całkowitemu rozbiciu. Z samochodu zostały tylko drzazgi.

W chwili zderzenia przechodził szosą dwaj robotnicy z Dziecimierowa: 16-letni Władysław Rybarczyk z ojcem. Samochód Przybyły potrącił ich, a sam przyjechał do Kórnika.

Aresztowania wśród urzędników

saln wielickich

WIELICZKA, 28. 7. Śledztwo w sprawie nadużyć w salinach wielickich, które początkowo miało być prowadzone w Wieliczce, zostało przeniesione do Krakowa. Tem samem przesłuchanie oskarżonych nie doszło do skutku. W piątek nastąpiły aresztowania w tej aferze. Zarządzono aresztowanie dwóch urzędników Jana Leparskiego i Boronia.

Aresztowanie Boronia nie doszło do skutku ponieważ Boroń od czasu wykrycia nadużyć nie

opuszczał łóżka, jako chory. Oczekiwane jest zarządzenie władz przewiezienia go do szpitala na obserwację.

W ten sposób śledztwo zaczyna przybierać coraz szersze kręgi, przyczem w aferę tę zamieszani być mają urzędnicy, którzy od paru lat są już na emeryturze. Charakterystyczne, że niektórzy oskarżeni starają się pozbyć swoich majątków. Czy transakcje te dojdą do skutku, okaże przyszłość.

Bezrobotni z Zagłębia Dąbrowskiego

Osiedlani na roli na Kresach Wschod.

SOSNOWIEC, 28. 7. — Z Zagłębia Dąbrowskiego wyjeżdża w najbliższym czasie 20 rodzin bezrobotnych, które osiedlone będą na kresach wschodnich. Wysłani będą przedewszystkiem bezrobot-

ni, którzy znają się na uprawie roli oraz posiadają jakiś kapitał. Akcja wysyłania bezrobotnych z Zagłębia Dąbrowskiego ma być znacznie rozszerzona.

Strajk praktykantów

w łódzkim obozie przysposobienia gospodarczego

Coroczne letnie praktyki wakacyjne studentów szkół technicznych zastąpiono w tym roku systemem t. zw. obozów przysposobienia gospodarczego. Ale nowa forma organizacyjna okazuje obecnie swoje strony ujemne. Po przednio placu praktykanta wynosiła 5 — 10 zł. dziennie, obecnie zaś obiecano studentom Politechniki Warszawskiej placę 40 — 70 zł. miesięcznie, uczniom średnich szkół technicznych 30 zł., a tylko studentom Politechniki Lwowskiej tych wydziałów, które nie są zobowiązane do praktyki, przyrzeczono po 130 — 155 zł. Ale to — w teorii.

Jak bowiem donosi z Łodzi „Warsz. Dziennik Narodowy”, w tych dniach wybuchł tam strajk

w jednym z obozów przy ul. Drewnowskiej, a to spowodował skandalicznych stosunków, jakie tam panują. Studentom pracującym wypłacono za okres 3 tygodni zaledwie... 3 złote, trzymano ich w wilgotnej suterenie z zamalowanymi oknami, odżywiano marnie, w dodatku wszyscy byli skrupowani bezmyślnym regulaminem oraz byli narażeni na arogancję odnoszenie się płatnego kandydata Obozu. Żyda Liebfelda.

Na żądanie studentów wypłacenia im zaległych zarobków, zniesienia regulaminu, poprawienia odżywiania, przydzielenia lepszych kwaterek oraz usunięcia kandydata Żyda odpowiedziano zamknięciem strajkującej młodzieży, by jej uniemożliwić skomunikowanie się z prasą.

Uczniowie w wieku od 14 do 17 lat

Mogą być przyjmowani do gimn. zaw.

Kuratorja szkolna opierając się na zarządzeniu Ministra Oświaty o nowych gimnazjach zawodowych, których pierwsza klasa czynna już będzie w roku 1935/36,

ustaliły wiek nowowstępujących uczniów. Do klas pierwszych przyjmowani będą kandydaci od lat 14 do 17.

Litwini wykupują

majątki ziemskie na Wileńszczyźnie

WILNO, 28. 7. Stan posiadania Litwinów zamieszkałych w Polsce zwiększa się z każdym miesiącem. W ciągu czerwca i lipca b. r. zdobyli nabyli na Wileńszczyźnie kilka majątków ziemskich, 8 domów w Wilnie i powiatowych miastach.

Niezależnie od nabywania po-

siadłości ziemskich, prowadzą oni systematyczną akcję oświatową i społeczną na terenie Wileńszczyzny, Suwalszczyzny i Grodzieńszczyzny. Ostatnio powstały znów za ich staraniem dwie spółdzielnie spożywcze jajeżarsko-mleczarskie.

7 komintern radzi nad wznieceniem światowej rewolucji

Niemcy ostro atakują Sowiety

a w szczególności Litwinowa

BERLIN, 27. 7. (PAT). Od kilku dni prasa niemiecka omawia obszernie obrady siódmego kongresu komunistycznej międzynarodówki w Moskwie, atakując przytem ostro rządy sowieckie, któremu

zarzuca iż zamierza on wywołać światową rewolucję komunistyczną. Ataki prasy niemieckiej skierowane są również osobiście przeciwko komisarzowi spraw zagranicznych Litwinowi.

„Voelkischer Beobachter” pisze: w Moskwie obradować będą nad t. zw. jednolitym frontem. Obrady te są równoznaczne z przygotowaniem ruchów rewolucyjnych w poszczególnych państwach. Celem wprowadzenia dyktatury bolszewickiej.

Pan Litwinow mówi w Genewie patetycznie o organizacji pokoju w Europie, a równocześnie zawiera sojusze wojskowe, skierowane aż nadto wyraźnie swem ostrzem przeciwko Niemcom. Związek sowiecki, który pozwala sobie na to, aby publicznie z przedstawicielami 60 państw na kongresie kominternu omawiać przygotowania do rewolucji światowej, jednocześnie zawiera sojusze z najbardziej nieprzejednanymi wrogami bolszewizmu. Przeciwnieństwie wystąpił delegatów sowieckich w Lidze Narodów, którzy pojawiają się, jako

dplomaci w salonach politycznych, a w Moskwie występują podczas obrad kominternu, jako fanatyczni agitatorzy, demaskując raz jeszcze nie tylko prawdziwe oblicze bolszewickiej polityki, ale także samą Ligę Narodów.

BERLIN, 27. 7. (PAT). Niemiecki komitet „Antikomintern” wydał w związku z 7 kongresem kominternu w Moskwie odezwę, w której podkreśla, że mowy wygłoszone na tym kongresie niebicie dowodzą, że mimo wszelkich pokojowych zapewnień Litwinowa celem kominternu jest opanowanie świata. przyczem armia czerwona stanowić ma potężną broń bojowego bolszewizmu. Odezwa kończy się następującym wezwaniem: „Cokolwiek dzieliłoby ludzi i siły na całym świecie, jedno pozostaje etycznym nakazem, a równocześnie wymogiem instynktu samobronnego narodów i wyznań: zjednoczenie się dla obrony przed wspólnym światowym wrogiem — międzynarodową komunistyczną. Wspólna walka przeciw wrogowi — oto nakaz chwili”.

Komunalny Fundusz Zapomogowy

rozdzieli zapomogi dla miast

W ostatnich dniach sierpnia, względnie w początkach września, odbędzie się posiedzenie komisji Komunalnego Funduszu zapomogowego dla rozdzielenia między poszczególne miasta zapomóg z dodatków komunalnych do scalonego podatku przemysłowego.

Miasta które utraciły prawo poboru tego podatku, a zwsz-

cza te, w których znajdują się wytwórnie artykułów, objętych powyższym podatkiem mogą obecnie nie zwracać się do Funduszu o przyznanie im zapomóg w wysokości utraconych wpływów, albowiem Fundusz otrzymał już część należnych wpływów, zgłoszeń zaś posiada jeszcze niewiele.

Pożar fabryki w Łodzi

70.000 zł. strat

ŁÓDŹ, 28. 7. — W piątek około godziny 11.30 wieczorem Centrala Straży Ogniowej została zaalarmowana o groźnym pożarze, który wybuchł w zabudowaniach fabrycznych, mieszczących się przy ul. Senatorskiej 3.

Na posesji tej należącej do G. G. Wilczyka mieści się przędzalnia „Gutermana” w budynku parterowym oraz szparnia firmy „Irbero”. Pożar wobec nagromadzonego materiałów łatwopalnych objął cały budynek i przybyła straż ogniowa zastała całą przedziałnię w płomieniach. Do akcji ratunkowej którą prowadził kom. inż. Kowalczyk stawi-

ły się 4, 3, 2, 5 i 1 oddziały Straży Ogniowej oraz Kurs Inspektorów.

Wobec tego, że nie było nadziei na uratowanie budynku, cała akcja skierowana była na zabezpieczenie przed płomieniami budynków mieszkalnych od ul. Sosnowej oraz budynku fabrycznego na ul. Senatorskiej. Pastwą płomieni padła doszczętnie przędzalnia Gutermana wraz z urządzeniami i przędzą. Fabryka była w ruchu i zatrudniała 20 robotników.

Według prowizorycznych obliczeń straty wynoszą około 70 tysięcy złotych.

Wycofanie bonów

wskutek nowej pożyczki

Wedle wiadomości z kół bankowych nowa 6-proc. pożyczka inwestycyjna jest już w całości pokryta. Ponieważ mianowicie w myśl rozporządzenia Min. Skarbu wpłaty kwoty subskrypcyjnej mogły być dokonane także w papierach państwowych, szereg instytucji z Bankiem Polskim, B. G. K., Bankiem Rolnym i P. K. O. na czele nabył papiery nowej pożyczki, wpłacając wzamian posiadane

bono skarbowe.

Znaczenie więc nowej pożyczki polega na zastąpieniu 50 milionów dotychczasowego państwowego kredytu krótkoterminowego kredytem długoterminowym i na uzyskaniu przez Skarb Państwa możliwości użycia zwolnionych w ten sposób 50 milionów do nowej emisji bonów skarbowych, niezbędnej dla wyrównywania deficytów budżetowych.

Król Leopold belgijski

na posiedzeniu Akademii

BRUKSELA, 28. 7. (PAT). Król Leopold III obecnie był wczoraj na uroczystym posiedzeniu Akademii z okazji 200-iej rocznicy urodzin generała księcia de Ligne.

jednego z wodzów armii austriackiej za czasów Napoleona, autora dzieła p. t. „Melanges litteraires et sentimentales”.

Zgon niemieckiej

Pilotki spadochronowej

BERLIN, 28. 7. (PAT). Zmarła tu w wieku 65 lat znana pilotka spadochronowa Kaetchen Paulus. Dokonała ona około 150 skoków ze spadochronem. Pierwszy z tych skoków odbył się w r. 1895 w Norymbierdze z balonu z wysokości 700 m. Podczas wojny wykonała ona przy pomocy 40 kobiet 6.500 spadochronów i około 1000 powłok balonowych. Paulus była

również śmiałą pilotką balonową.

Ostatnie dni płatności

Podatku lokalowego

W środę, dn. 31 b. m., mija ostatni termin uiszczania wpłaty za drugi kwartał podatku lokalowego, po tym terminie podjęta będzie egzekucja przymusowa

100 pocisków na minutę

Najnowsze armaty przeciwlotnicze w Anglii

W związku z ostatnimi manewrami floty brytyjskiej pod Portsmouth, podają z kół wojskowych, że ćwiczenia obronne przeciwko samolotom wykazały nie-dostateczność morskiej artylerii przeciwlotniczej. Angielskie okręty wojenne zaopatrzone mają być wobec tego w nowe typy armat przeciwlotniczych 4 i 4.7 cali.

Większe statki wojenne typu „Queen Elisabeth” uzbrojone będą w 4 lub 8 armat przeciwlotni-

czych, dalekonośnych oraz 1 lub 2 armaty na mniejszą odległość i kilka ciężkich karabinów maszynowych, dostosowanych specjalnie do walki przeciwlotniczej.

Nowe okręty wojenne typu Nelson otrzymać mają 15 armat przeciwlotniczych i 2 ciężkich karabinów maszynowych. Nowe baterie armat przeciwlotniczych będą mogły strzelać salwami, wyrzucając do 100 pocisków na minutę o wysokiej sile eksplozyjnej.

Inspektor armii lotewskiej

Na ćwiczeniach wojskowych na Litwie

RYGA, 28. 7. (PAT). — Z Kowna donoszą: przybył tu inspektor artylerii lotewskiej, gen. Dambery wraz z adjutantem, kpt. Kalecsem. Gen. Dambery złożył wizytę ministrowi obrony.

szefowi armii, naczelnikowi sztabu generalnego oraz dowódcy załogi kowieńskiej. Gen. Dambery zabawi na Litwie dwa dni i weźmie udział w ćwiczeniach artyleryjskich.

Samolot sowiecki

Wylądował w Rumunii

BUKARESZT, 28. 7. (PAT). W południowej Besarabii pod miejscowością Arciz niedaleko Akermanu lądował przymusowo samolot sowiecki, uszkodzony w czasie silnej burzy w pobliżu Odessy. Samolot marki „King” pilotowany był przez oficerów sowieckich.

molot sowiecki, uszkodzony w czasie silnej burzy w pobliżu Odessy. Samolot marki „King” pilotowany był przez oficerów sowieckich.

Przedłuża się

presilenie gabinetowe w Holandji

HAGA, 27. 7. (PAT). Alberses zwrócił się do królowej z prośbą o zwolnienie go z polecenia utworzenia gabinetu na podstawie sze-

rokiej koalicji, gdyż nie mógł dojść do porozumienia z przywódcami wszystkich frakcji parlamentu.

Sądy wojenne i

Stan oblężenia w Barcelonie

MADRYT, 28. 7. (PAT). Prasa donosi o przedłużeniu stanu oblężenia w Barcelonie i w całej prowincji do 28 sierpnia r. b., a stanu wyjątkowego na całym terytorjum Hiszpanji do 13 października.

BARCELONA, 28. 7. (PAT). Po raz pierwszy od czasu zaprowadzenia stanu oblężenia odbyła się tu rozprawa przed sądem wojennym.

Głośni uczeni szwajcarscy

członkami szwajcarskiej reprezentacji szachowej

Zarząd polskiego związku szachowego otrzymał wczoraj depeszę od szwajcarskiego związku szachowego, który zgłasza swą drużynę do olimpijskiego turnieju szachowego. Jak wiadomo, drużyna szwajcarska miała w bież. roku nie brać udziału w olimpiadzie ze względu na brak czasu za chistów szwajcarskich, którzy zajęci są swą pracą zawodową. W ostatniej chwili udało się jednak szwajcarskiemu związkowi szachowemu przełamać trudności i zestawie skład swej drużyny. Szwajcarską reprezentować będą następujący szachiści: prof. dr. O. Na-

egeli, prof. dr. W. Michel, dr. A. Staehelin, H. Grob i F. Gygli. Prof. dr. O. Naegeli jest słynnym dermatologiem, dyrektorem Instytutu Dermatologicznego w Bernie i profesorem uniwersyteckiego. Dr. Michel jest docentem matematyki na uniwersytecie w Bernie, a dr. Staehelin jest docentem i uniwersyteckim. Drużyna szwajcarska składa się więc w większości z uczonych.

RZYM, 28. 7. (PAT). — „Italia Scacchistica” podaje oficjalny komunikat włoskiego związku szachowego o wyznaczeniu składu włoskiej reprezentacji na warszawską olimpiadę szachową. W drużynie włoskiej grać będą: mistrz Włoch hr. Antonio Sacconi, markiz Stefano Rosselli del Turco, dr. Federico Norcia, Massimo Romi i dr. Alberto Campolongo. Prawdopodobnie jeden z wymienionych ustąpi miejsca wieloletniemu mistrzowi Włoch Monticelliemu, o ile ten będzie mógł wyjechać do Warszawy.

65 nowych policjantek

W ostatnich dniach zakończył się w Warszawie kurs dla szeregowych policji. Kurs ten ukończyło 65 kobiet. Nowe policjantki przydzielone zostaną do komend P. P. w całym kraju i zajmą się walką z handlem żywym towarem.

W naszych uzdrowiskach

Cyfry osiągnięte z ankiety Związku Uzdrowisk Polskich

W uzupełnieniu uzdrowisk i letnisk, przedstawionych poprzednio, podajemy jeszcze obraz cyfrowy następujących miejscowości:

HEL

Z letnisk nadmorskich tylko Hel nadesłał szczegółową odpowiedź na ankietę, a wielką szkoda, gdyż nie można mieć dokładnego obrazu naszych kąpielisk morskich.

Dłatego właśnie warto zająć się dokładniej cyframi tego ośrodka, których stałych gości pomieszczył w sezonie ub. roku 1927.

Rzuca się w oczy duża przewaga kobiet: 1504 — 51 proc. Mężczyzn 1109 — 38 proc. dzieci 314 — 11 proc.

O ile w pierwszych latach po wojnie nie widzieliśmy w Helu publiczności żydowskiej, obecnie jest jej już 9 proc. — 276 osób, w tym z Warszawy 87.

Publika z całej Polski z przewagą Warszawy i Poznania. Z Warszawy i woj. Warsz. bawiło w Helu 970 osób, z Poznańskiego 725, ze Śląska 235, z Lwowskiego 225, z Krakowskiego 217, z Pomorza tylko 144, z Białostockiego 145, z Wileńskiego 106 i t. d. Z Gdańska 48 osób, a z zagranicy 24 osoby.

SKOLE

Również to uroczysko w woj. Stanisławowskim upatrzyli sobie żydzi. Wśród 2492 letników bawiło ich tam na letnisku 1577 (63 proc.) z rodzinami i dziećmi. Mężczyzn 633 (25 proc.), kobiet 921 (37 proc.) a najwięcej dzieci — 944 (38 proc.).

Dostawcą gości jest wojew. Lwowski 1796, Stanisławowskie 481, Tarnopolskie 174, Wołyń 135 i t. d.

ZAWOJA

Podobne asylniki letniskowe stworzyli sobie żydzi w wojew. Krakowskim w Zawoju, raj dla dzieci z ghetta krakowskiego. Na 1893 letników zatykało tam górskiego powietrza 1344 żydów (72 proc.) i tylko 549 (23) chrześcijan. Kobiety 44 proc., dzieci 39 proc., mężczyzn więcej przyjeżdżało na szabas, stałe przebywało na letnisku tylko 333 (17 proc.). Najwięcej letników z woj. Krakowskiego 1402, nie brakło jednak Warszawy 127, Śląska 142 i Łodzi 110. Oto Zawoja!

MUSZYNA

Muszyna jest właściwie taniem przedmieściem Krynicy. Kuracja: 2654. Równowaga płci (po 36 proc.), dzieci 383 (28 proc.). Z zagranicy lokowało się w Muszynie 65 osób.

Nieomal połowa żydowskiej publiczności: 979 (47 proc.). Chrześcijan 1293.

Przoduje woj. Krakowskie — 450, Warszawa 369, Lwów 313, Śląsk 310, Łódź 266, Stanisławów 180, Kielce 105, Polesie 78 i t. d.

NAŁĘCZÓW

Przed wojną można było nazwać Nałęczów gościnnym uzdrowiskiem Warszawy. Bawili tam niewielkie ale dobrane towarzystwo. Na kurację stałe tam jeździł Prus, Sienkiewicz, Gliński. Przez kilka lat mieszkał w Nałęczowie Żeromski. Po wojnie ta świetna tradycja urwała się, niemniej Nałęczów stara się utrzymać na jej poziomie.

W porządku cyfr zepchnięty na dalsze miejsce. Nałęczów gościł w r. ub. roku 1816 kuracjuszy z przewagą kobiet (51 proc.).

Czy zaprenumerowałeś już

ABC

Nowiny Codzienne?

Na marginesie

Miljoner

Pod Tarnowem w Szwajdowie popełnił samobójstwo przez powieszenie się 28-letni Józef Kopacz. Powodem rozpaczliwego kroku było osiągnięcie przez denata granicy miliona... grzechów! Grzechy (chyba rzekome) wpisywał Kopacz do specjalnego

Wśród gości 40 proc. żydów. Prym ma Warszawa — 807 i wojew. Lubelskie — 455, dalej idzie woj. Kieleckie 198, Łódzkie 99, Wołyń 69.

JAMNA

Znów jesteśmy w woj. Stanisławowskim, gdzie wśród kilku letnisk, dających miejsce wypoczynku biedniejszej ludności miast i miasteczek, wyróżnia się Jamna ze swoimi 1651 letnikami. Jest to typowo rodzinne letnisko, na co wskazują cyfry: 775 kobiet (45), 358 dzieci (37) i 318 (18 proc.) mężczyzn. Chrześcijan 877, żydów 774 (45 proc.). Jamną latem za-

ludnia wojew. Lwowskie — 778, Stanisławowskie 433, Łódź 101, Tarnopolskie 98. Nie brak Warszawy: 90 osób.

GO CZĄŁKOWICE

Na Śląsku niedaleko od Katowic. W przeciwieństwie do Ustronia Gończalkowice są uzdrowiskiem dla chrześcijan. Wśród 1072 kuracjuszy żydów było w 1934 roku tylko 101 (10 proc.). Przeważają a może tylko w ub. roku przeważały dzieci — 682 (60 proc.), przeważnie bez matek. Kobiety było 235 (24), mężczyzn 155 (16). Publiczność prawie tylko śląska — 874, z Krakowa 71 osób

Prawo łaski Prezydenta Rzplitej obejmuje kary dyscyplinarne w administracji samorządowej

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśniło, że przewidziane w Konstytucji prawo łaski Prezydenta Rzeczypospolitej obejmuje funkcjonariuszów, zajętych nietylko w administracji ogólnej, lecz także w przedsiębiorstwach, za-

kładach i instytucjach samorządu terytorialnego, o ile ukaranie nastąpiło w drodze formalnego orzeczenia dyscyplinarnego, wydanego zgodnie z obowiązującymi przepisami służbowymi.

Eksploracja kaoliny na Wołyniu w złożach odkrytych przez Instytut Geograficzny

Fundusz Pracy wyasygnował pierwsze kredyty na podjęcie eksploatacji terenów z złożami kaoliny w miejscowościach: Bierzanki i Dermanki, gm. Ludwipol, pow. Kostopolskiego na Wołyniu.

Państwowy Instytut Geologiczny odkrył na tych terenach złoża kaoliny, mające duże zastosowanie w przemyśle papierniczym,

ceramicznym, mydlarskim i gumowym. Dla potrzeb przemysłu krajowego Polska sprowadzała dotąd poważne ilości kaoliny z Z. S. R. W. Dermaniu wybudowana będzie dla racjonalnej eksploatacji złoża kaoliny, szlamiarńia, wraz z kolejką wąskotorową. Koszt budowy szlamiarńi i kolejki wąskotorowej wyniesie 1.100.000 złotych.

Niechlujny jarmarczek w centrum miasta

Drzewo „rabane“ brzytwą — 1500 powieżeń za 10 groszy

Mam przyjaciela Anglika, który wiele podróżował i podróżuje po świecie. Ukończył szkołę w Londynie. Prowadzi interesy przemysłowe. Ma 26 lat.

Gdy przejeżdżam przez Polskę z zachodu na wschód lub w kierunku odwrotnym zatrzymuje się w Warszawie, chętnie z nim chodzę po mieście, słucham jego opinii, jego sądów o naszym kraju, o Warszawie.

Przyjaciel mój lubi Polskę i lubi Warszawę. Zwiedza miasto, nie zaczynając od „Adrii“, ani nie kończąc na niej. Chodzi po mieście, po muzeach, po kościołach, zwiedza domy Starego Miasta, przedmieścia, ogrody. Mówi, że mało zieleni, mało otwartej przestrzeni w mieście. Przedmieścia zaniedbane, opuszczone.

Idąc od strony Dworca Głównego Marszałkowską, tłumaczyłem zachodniemu przyjacielowi, że miasto uciekało wiele w czasie zaborów, potem w czasie wojny, że dziś już się podnosi, zabudowuje, nawet zewnętrznie usuwa to, co może w dużym mieście, stołecznym państwie, razić. Usunięto żebraków z ulic, zestetyzowano wejścia sklepowe, szyldy, wali się niskie rudery, zaprowadzono kwiatniki, zieleni.

Całe moje dowodzenie zbliżało jednak, gdy stanęliśmy „w progach“ Ogrodu Saskiego. Gwary tłum przekupniów ledwie pozwalał wejść w szeroką bramę. Wzdłuż alei wejściowej, rozłożone prowizoryczne kramy.

— Co to jest? — spytał Anglik. Krótko wyjaśniłem. Babinę w chustkach i krótkich sukienkach, chłopaki w rozchełstanych, lepkich od brudu koszulach, wszystko to wykrzykiwało:

— „Ja poczekam...“, „Wróć do mnie...“, „Twoje oczy palą...“, „O pójdz dziewczyno...“.

Towarzyszy tym głosom piskliwy szwargocik. — „Nie drze się, nie niszczy! Wieczny ochraniać do krawatów...“ — Demonstracja „wynalazku“ na miejscu.

Tam koperty i papiery listowe, 15 gr. za tuzin, tam kółka do kluczyków, pamiętkowe lusterka, rozmaite grzebienie, skarpetki. Wokoło sprzedawców gromady gapiów.

Jak na odpuszcę, albo na jarmarku w dzień targowy. Jakiś spryciarz demonstruje fenomenalny płyn do ostrzenia brzytwy.

Pokazuje drzewo, które tnie, „rabie“ brzytwą. Wyjmuje włos, pokazuje pod światło, dotyka brzytwą. Ostrze nie bierze.

— Co robimy? — zadaje retoryczne pytanie magik. — smarujemy pas płynem, grzbiem brzytwy przesuwamy po pasie, żeby płyn wetrzeć. Nie potrzebuujemy teraz oselki. Ostrzem przesuwamy kilka razy po pasku i brzytwą przecina włos w powietrzu i jest zdatna do golenia.

Mój przyjaciel uśmiecha się. W Londynie nie nabierała w ten

Dodatkowe pociągi do Gdyni w dniach 30, 31 lipca i 1, 2 sierpnia

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Warszawie podaje do wiadomości: że wobec przewidywanego zwiększenia się ruchu pasażerskiego nad morze będą uruchomione z Warszawy do Gdyni i Helu dodatkowe pociągi 613-a w dniach 30, 31.VII, 1.VIII i 2.VIII z Warszawy Gł., odejście

21 m. 40, Gdynia — przyjscie dnia 31.VII, 1.VIII, 2.VIII i 3.VIII godz. 5 m. 18.

Spowrotem poc. Nr. 614-a z Gdyni odejście w dniach 30, 31.VII, 1 i 2.VIII o godz. 21 m. 05, Warszawa Gł. przyjscie dnia 31.VIII o godz. 5 m. 40.

W styczniu przyszłego roku Wydawanie obligacji Pożyczki Inwest.

Delegatura Pożyczki Inwestycyjnej oddała Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych obligacje premijowej Pożyczki Inwestycyjnej. Obligacje Pożyczki mają być wykonane do połowy m. grudnia tak, że w styczniu r. p. rozpocznie się ich wydawanie subskrybentom w miejsce dotychczasowych zaświadczeń. O terminie wydawania obligacji subskrybenci powiadomieni zostaną pisemnie.

Wkrótce dojdzie w Warszawskim Sądzie Okręgowym do ciekawej rozprawy o charakterze zasadniczym w kwestji dopuszczalności zwrotu sum przepłaconych przy kupnie domu. Prywatna urzędniczka, Wielbikowska wystąpiła do sądu z powództwem o zwrot przepłaconej sumy 17.000 zł. przy kupnie domu mieszkalnego z wystawy budowlanej „Tanie domy“, urzędzonej przy poparcu banków państwowych na Kole w roku 1932.

Budynek kupiony za 17.000 zł. po kilkumiesięcznym zamieszkanu, wykazał poważne braki budowlane, wymagające inwestycji.

Znawcy spraw budowlanych orzekli, iż dom wart jest tylko 10.000 zł. Opierając się na opinie fachowców, Wielbikowska wystąpiła przeciwko kierownictwu wystawy budowlanej o zwrot przepłaconej sumy. Termin procesu o dom na Kole, wyznaczony został przez I wydział cywilny Sądu Okręgowego na dzień 9 sierpnia.

Pierwszy wyrok w sprawie takich domów mieszkalnych oczekiwany jest z dużym zainteresowaniem zarówno w kołach budowlanych, jak i przez właścicieli domków.

ROZNIĘ BYWA

Ze nowa ordynacja wyborcza jest eksperymentem, niejednokrotnie obosiecznym, dowodzi artykuł „Słowa“, w którym p. Mackiewicz omawia wybory delegatów do kolegium wyborczego przez sejmik wileńsko-trocki:

„Były wysunięte trzy listy: jedna Wydziału i dwie członków Sejmiku... Ale lista Wydziału upadła. Przeszedł coprawda gen. Żeligowski, lecz wyrzuceni zostali obydwaj ziemianie, figurujący na liście: p. Houwald i hr. Tyszkiewicz. Usunięty został również przedstawiciel włościan radykalnych pulk. Wedziagolski, b. poseł a aktywny wiceprezes rady wojewódzkiej BBWR w Wilnie, którego ta konfuzja spotyka po 14-letniej pracy w samorządzie wileńskim. Jednym słowem, wyrzuceni zostali wszyscy, których nie uwzględniła lista osadników i t. zw. naprawczych“.

P. Cat. krytykuje ten system przeprowadzania wyborów jako „jednobokowość“ i wyraża nadzieję, że w innych sejmikach wybory będą odmienne od wileńsko-trockich.

„Robotnik“ zaś pisze z tej okazyj:

„W tym Sejmiku nie było z pewnością żadnej „intrygi“, żadnego „sztabu partyjnego“. Ale ta grupa „szarych“ ludzi, stanowiących chłopsko-osadniczą większość potraktowała listę „oficjalną“, jako listę obcego im, „oficjalnego“ świata. P. Mackiewicz, redaktor „Słowa“, wyraził... zdumienie zgorzniecie. Zdumienie — całkiem nie na miejscu. To był poprostu taki sobie pomniejszy oddźwięk znacznie głębszych tonów, rozbrzmiewających po całej Rzeczypospolitej“.

(Dalsze refleksje uległy konfiskacie).

Sprawie tej poświęca również uwagę „Warszawski Dziennik Narodowy“, który pisze:

„Okazuje się, że zasada „partyjności“ ogarnęła i Grenadę senacyjną. Zabawnie wyglądają triumfalne, olbrzymimi tytułami zaopatrzone, do-

nieślenia pism prorządowych, że w kilku gminach pow. warszawskiego narodowcy i socjaliści wzięli udział w wyborze delegatów. Jest to oczywiście nieprawda. Członkowie Str. Nar. nie biorą udziału w wyborach. Ale ten wybuch radości świadczy, jak źle się czuje sanacja w swym osamotnieniu, które równa się ponadto zupełnemu jej odcięciu od mas wyborczych. Oczywiście różne związki zawodowe wysyłają delegatów, obawiając się konsekwencji swego odmownego stanowiska. Nie przesądza to wcale udziału ich członków w głosowaniu na posłów“.

ZŁE POŚREDNICTWO

W „Kurjerze Porannym“, poświęcając artykuł wstępny wykazaniu tezy, że „rozkwit życia partyjnego nie miał nic wspólnego ze sprawiedliwością społeczną“, p. W. Spiczynski oświadcza m. in., że:

„Państwo zmuszone jest — w interesie samego społeczeństwa — unikać we wszystkich dziedzinach życia pośrednictwa pomiędzy sobą a obywatelami... W naszych warunkach każda słuszna reforma powstaje, zmierzając ku wyeliminowaniu z życia złego pośrednictwa, napotyka na ogromne trudności, płynące ze stanu kompletnej dezorganizacji najliczniejszych warstw narodu, a więc chłopów i świata pracy najemnej“.

„Ale czyż kolegi wyborcze nie są nową formą pośrednictwa, które z różnych stron krytykowane właśnie pod kątem tego „złego pośrednictwa“?“

INTERPRETACJA P. LANGERA

Tenże dziennik drukuje obszerny artykuł b. posła ludowego, p. Langer, który z okazji uchwały kongresu ludowego pisze, że „były podjęte w atmosferze silnego podniecenia“ i że

„...zażło wielkie nieporozumienie, wprost historyczne, w obozie polskiej demokracji, z którego będą się starały skorzystać siły reakcji społecznej... Nie to jest ważne, że stronnice-

two oświadczyły, iż nie wezmą udziału w wyborach, a jeno to, że został nieopatrznie podważony porządek prawny w państwie, mogący w przyszłości wywołać w masach pracujących szkodliwy chaos i anarchję“.

Zdaniem p. Langer:

„Jakkolwiek Stronnictwo Ludowe, zgodnie z uchwałą kongresu, nie bierze udziału w wyborach, bo brać w myśl nowej ordynacji nie może, to z tego nie wynika, że nie branie udziału jest równoznaczne z akcją bojkotową, gdyż bojkot taki w rozumieniu wielu działaczy ludowych byłby aktem zmierzającym do podważenia istniejącego porządku prawnego w Państwie i nie byłby zgodny z duchem uchwały Stronnictwa Ludowego, które jedynie w granicach obowiązującego prawa walczy o zdobycie pełni praw obywatelskich dla chłopów“.

Innymi słowy, uchwała kongresu P. S. L. oznacza tylko, że stronnictwo to nie bierze w obecnych wyborach udziału, bo... w myśl nowej ordynacji brać ich nie może, natomiast wyborów wcale nie pragnie bojkotować. Opinia ta potwierdza niedawne doniesienia prasowe, że wśród należących do Str. Ludowego postów z Wyzwolenia istnieją prądy za pozytywnym ustosunkowaniem się do wyborów.

WYBORY A MNIEJSZOŚCI

Omawiając decyzję mniejszości narodowych co do wzięcia udziału w wyborach, „Warszawski Dziennik Narodowy“ zwraca uwagę, że na decyzję Unda wpłynęły nietylko „praktyczne, doraźne korzyści, które ta partja ma otrzymać“

„Nie zapominajmy o tem, że w „Unda“ reprezentowani są dawni letniurcy. Wśród Rusinów nie wygasły nadzieje na to, że polityka polska na nowo zwróci się za Zbrucz. Nie chcą palić mostów za sobą, wiodących ich ku tym, na których leżą w swych planach zewnętrznych“.

Co do Niemców, to:

„Patrząc na Polskę, jako na kraj obcy. Jeżeli poczwalała to, co się w Polsce dzieje i z tem współdziała, to kierują się w tem swoim szerszym, narodowym interesem, dać im się, nie mając planu swego „wodza“. Nikt nie będzie twierdził, że ci Niemcy w Polsce dążą do wzmocnienia narodowej potęgi Polski“.

O stanowisku zaś żydów pisze dziennik:

„Żydom chodzi oczywiście o doraźne korzyści: o utrzymanie uprzywilejowanego stanowiska w życiu gospodarczym Polski, o dostawy, koncesje, monopole, nieprzezwyciężanie odpoczynku niedzielnego, dogodne dla nich „interpretowanie“ ustawy przemysłowej i o wiele innych rzeczy. Ale przecież i ich ideał nie wynika z granic Polski. Dążą do stworzenia własnego państwa, mają swój ideał narodowy. I żydzi również, jeżeli pozytywnie odnoszą się do nowych wyborów, nie kierują się wyłącznie motywami, które zamykają się całkowicie w granicach Polski“.

NIEBEZPIECZENSTWO W POWIETRZU

W „Kurjerze“ Warszawskim gen. W. Sikorski analizuje obecną potęgę lotniczą Niemiec. W czasie wojny światowej:

„Lotnictwo, z którym cesarska armia wyruszyła w pole, składało się z 41 eskadr, a 11 listopada 1918 roku, u kresu wojny, liczyło ono 310 eskadr na froncie i 193 formacji lotniczych w głębi kraju. W 1914 roku było w Niemczech czynnych osiem lat bryk lotniczych — a z końcem wojny — 51... Niemieckie lotnictwo bojowe było liczebnie słabsze od lotnictwa aliantów. A mimo to Niemcy dotrzymali pola i na tym odcinku walki, swym przeciwnikom, równoważąc już wtedy ilość swych samolotów ich znakomitą jakością oraz posługując się wysoką dyscypliną swych lotników“.

Po wojnie początkowe ograniczenia lotnictwa niemieckiego zostały znacznie rozluźnione w roku 1926 (gdy podpisano w Paryżu nowy układ lotniczy z Niemcami), z powstaniem zaś Trzeciej Rzeszy

„...wysilek lotniczy powojenny Niemcy przeżyłszył powojny, co z bionem w tym kierunku w latach poprzednich. Miara dokonanej w tej dziedzinie postępu jest skok oficjalnych wydatków, ponoszonych przez Rzeszę na lotnictwo z 90 mil. złotych w 1932 roku — na 430 mil. zł. w roku 1934. Krajoie fabryki lotnicze podwoiły, a nawet potrojiły w tym okresie liczbę zatrudnionych tam robotników. Produkowały też one z końcem ubiegłego roku 200 samolotów miesięcznie... Największa fabryka silników w Niemczech, Bayerische Motorenwerke pracuje dzień i noc i produkuje około 180 motorów na miesiąc... Liczyć się więc należy z faktem, że z wiosną przyszłego roku Niemcy rozpoczną być opaniętymi trzema tysiącami płatowców...“

Do tej sytuacji muszą dostosować się sąsiedzi Niemiec, a przede wszystkim Polska. W przyszłej bowiem wojnie lotnictwo będzie niezwykle groźną bronią i bez należytej obrony przeciw niej nie można będzie wyzyskać ludzkich i materialnych zasobów państwa.

(a.)

Przy słabym trawieniu, reguluje naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa“ tak ważną obecnie działalność kłosek. Pytajcie się lekarzy.

Nowe opłaty od adjacjentów Obciążą mieszkańców najuboższych dzielnic

W dniu 31. b. m. Tymczasowa Rada Miejska zbierze się na posiedzenie wyborcze, poufne, na którym odbędzie się wybór sześciu delegatów Rady Miejskiej do sześciu wyborczych komisji okręgowych. Po wyborze odbędzie się posiedzenie jawne, na którym Rada Miejska rozpatrzy i uchwali szereg wniosków Zarządu Miasta w sprawie uzupełnienia budżetu m. Warszawy.

Pozatem Rada Miejska rozpatrzy rezolucję w sprawie przekładania kosztów zaprowadzenia nowych ulic na właścicieli terenów lub działek, koło których będzie przechodzić nowa ulica. Inaczej mówiąc, będzie to nowy podatek od adjacjentów, czyli od tych, których grunty stykają się z nowo zakładaną ulicą. Projektodawcy podatku wyszli z założenia, że ponieważ dzięki tym inwestycjom wzrosła wartość działek — właściciele tych działek winni za-

skiem podzielić się z miastem. To przerzucenie ciężarów inwestycyjnych na właścicieli nieruchomości obciąża, rzecz jasna, właścicieli działek na przedmieściach, a więc przeważnie ludność najuboższą, która jedynie dlatego wciągana była do odpowiedniego spisu adjacjentów, że posiada skromne, niedochodowe domki na peryferiach miasta.

27 sierpnia Przeniesienie kolejki Wilanowskiej z pl. Unji do stacji przy ul. Belwederskiej

Na podstawie porozumienia z władzami miejskimi z dniem 27 sierpnia ruch na kolejce Wilanowskiej od stacji na placu Unji Lubelskiej do przystanku przy ul. Belwederskiej zostanie wstrzymany. Jednocześnie nastąpi usuwanie niepotrzebnego toru kolejki.

Od nowej stacji przy ul. Belwederskiej ruch będzie się odbywał tymczasowo, ponieważ w ko-

cu bież. roku odcinek tej kolejki od stacji „Belweder” do stacji Klarysew zostanie skasowany. Tymczasem zostanie zbudowany dojazd, który połączy w Piasecznie kolejkę grójecką z odcinkiem kolejki Wilanowskiej. Komunikacja zatem z letniskami na linii Klarysew — Piaseczno odbywać się będzie w przyszłości kolejką grójecką przez Piaseczno.

Automatyczne bilardy Wyciągają pieniądze od robotników

We wszystkich niemal kawiarniach, restauracjach, mleczarniach, piwiarniach, pasztecziarniach, jadalniach i mniejszych cukierniach, już od pewnego czasu ustawiono automatyczne bilardy, które wyrabiane są przez 5 konkurujących ze sobą firm.

Po wrzuceniu 20-groszowej monety, bilard funkcjonuje w ciągu 15 minut, poczem bile przestają wypadać. Prawdopodobnie ustawianie bilardów w lokalach ga-

stronomicznych musi przynosić fabrykantom niezłe zyski, gdyż bilardy te cieszą się dużym powodzeniem.

Okazuje się, że gracze składają się przeważnie z robotników i młodzieży rzemieślniczej, którzy niefjednokrotnie ostatnie grosze wydają na grę. Najsmutniejsze jednak, że wśród grających spotyka się również młodzież szkolną, jakkolwiek przepisy zabraniają gry w bilard uczniom. — Ostatnia kategoria graczy traci w ten sposób pieniądze, otrzymane od rodziców na śniadanie, lub przybory szkolne.

Słońce i powietrze dla 15 tys. dzieci

Zdrowie, wypoczynek i odżywianie na półkolonijach dziecięcych w Warszawie

AMELIN — RAJ DZIECIĘCY

W Amelinie, dawnym folwarku, a obecnie półkolonii Ośrodka Zdrowia (ul. Puławska) jest przelotnie. Utworzone zaleszenie, świeża trawa, drzewa owocowe i szklany pawilon do leżakowania tworzą dla dzieci Mokotowa prawdziwy raj dziecięcy. Smutno odbija na tem malowniczym tle blade, mizerne twarzyczki i wale biedzone ramiona; na półkolonii tej przebywają dzieci najsłabsze, bardzo wątłe, zagrożone gruźlicą, bądź z otoczenia gruźliczego.

Zasada półkolonii, które istnieją w 22 punktach Warszawy, prowadzone przez dziewięć organizacji społecznych, jest dla wszystkich dzieci jednakowa. Przez 6 tygodni spędzają tu czas od 9 rana do 6 popołudniu. Dostają trzykrotnie posiłek, a więc śniadanie (kawa, kakao i bułka), obiad — zupa z chlebem lub mięso z jarzyną, dwa razy w tygodniu posne danie: fasola, marchew, kluski i t. p. oraz podwieczorek — zsiadłe mleko, kakao, chleb. Dzieci bawią się na świeżym powietrzu, gimnastykują, chłapią gremialnie w wodzie przy obowiązkowym myciu rąk przed jedzeniem, śpiewają, krzyczą — słowem mają pełną swobodę, o którą tak trudno w mieście.

LUNAPARK — W MINJATURZE

Przy zwiedzaniu różnych ośrodków półkolonijnych uderza jednak różnorodność terenów, z których jedno są istotnie wzorowe, zaopatrzone we wszelkie urządzenia do gier i zabaw, naturski itp., inne zaś zupełnie prymitywne — na placach, pozbawionych nawet zieleni. Bez zarzutu jest uroczy Amelin i wzorowy ogródek Jordanowski na Bagateli: kwitną tam różowo pięknie utrzymane kłomby, duży betonowy basen wypełniony piaskiem jest rajem dla najmłodszych, starsza dzieciarnia ma Lunapark w minjaturze: huśtawki, urządzenia do błyskawicznego zjeżdżania z góry na dół (przy tem zawsze tłok), skomplikowany labirynt drabinek, który ma zastąpić rozkosz wdrapywania się po drzewach. Pod dachem, lecz na otwartym powietrzu, czekają leżaki, w budynku zamknię-

tym są naturski — każde dziecko korzysta z nich raz na tydzień. W głębi ogrodu jest nawet tor saneczkowy, zimą bowiem ogródek jest także czynny.

DZIECI WOLI NIE MAJĄ
ŁADNYCH TERENÓW

Od ogródków Jordanowskich odbija jaskrawo np. teren dla dzieci wolskich przy ul. Okopowej 5. Półkolonia jest tam urządzona po raz pierwszy w tym roku, na placu pozostałym po rozbiorze ośmiu baraków dla bezdomnych. Dwa baraki, drewniane budy papą kryte, pozostawiono na kuchnię i jadalnię; wolna przestrzeń pozostała po zburzeniu tamtych budynków służy za teren zabaw. Miejsca jest dużo, ale ziemia nierówna, w dołach, wyrwach i pagórkach, tu i ówdzie walają się „pamiątki” z rozbioru — kawałki papy, żelaza, cegiel. Gry

boiskowe wobec nierówności terenu są wykluczone, pozostaje tylko siatkówka na wybranych, lepszych kawałkach przestrzeni. Niemniej też odcinki mowy o urządzaniu zabawowych dla dzieci, a jednak mimo tych braków pozyskanie terenu na Okopowej ma wielkie znaczenie dla dzieci wolskiej. Wola cierpi najbardziej na brak odpowiednich terenów półkolonijnych, a transportowanie dzieci w inne dzielnice Warszawy jest bardzo uciążliwe.

Doświadczenia lat ubiegłych wykazały, że trzeba dążyć do tworzenia półkolonii we wszystkich okręgach Warszawy, by uniknąć kosztów i kłopotów, związanych z przewożeniem dzieci tramwajami. Niestety, cel ten trudny jest do zrealizowania wobec braku odpowiedniej ilości zielonych przestrzeni i ogrodów; np. Wola po-

trzebuję, półkolonii dla 3,5 tysiąca dzieci, może zaś pokryć zapotrzebowanie tylko dla tysiąca dzieci, resztę trzeba przewozić na Mokotów do parku Giżyckiego lub na Żolibórz.

PÓLKOLONIE
ZAMIAST KOLONIJ

Ideąlem byłoby oczywiście stworzenie ogródków Jordanowskich dla wszystkich dzieci, wymaga to jednak dużych inwestycji. Narazie dąży się do tego, by możliwie najwięcej dzieci mogło korzystać z półkolonii; zarówno dzieci rodziców zamożniejszych, którzy opłacają 22 zł. za pobyt 6-tygodniowy, jak dzieci uboższych i bezrobotnych, którzy płać 1 zł. 50 gr. za 6 tygodni, bądź też są zupełnie od opłat zwolnieni. Przedewszystkiem jednak chodzi o dzieci słabe, chorowite, zagrożone gruźlicą, bądź z otoczenia gruźliczego.

By podjąć wielkiemu zapotrzebowaniu, zrezygnowano w tym roku z prowadzenia kolonii wypoczynkowych na rzecz półkolonii; za koszt pobytu dziecka na kolonii można utrzymać na półkolonii troje dzieci. Dla dzieci szczególnie wyczerpanych i chorych prowadzi się kolonie lecznicze. Wobec tych zmian w akcji kolonijnej zwiększono wydatki fundusze, przeznaczane na prowadzenie półkolonii. W r. 1933/34 wydano na kolonie wypoczynkowe i półkolonie 50.000 zł., w roku 1934/35 — 160 tys. zł., na rok 1935/36 miasto preliminuje na półkolonie 170.000 zł., na kolonie lecznicze 25.000 zł. Ponadto Fundusz Pracy przeznaczony na koszty pobytu dzieci bezrobotnych na półkolonijach 80.000 zł.

Ponieważ około 80.000 zł. wpływa jeszcze z opłat rodzicielskich, akcja półkolonijna pochłonie w roku bieżącym z górą 300 tys. zł. W chwili obecnej przebywa na półkolonijach 15.202 dzieci, w tej liczbie wszystkie dzieci, które są notowane w przychodniach przeciwgruźliczych, t. j. około 4 tysięcy. W miarę wpływania funduszy przewiduje się jeszcze możliwość utrzymania na półkolonijach 2 tysięcy dzieci bezrobotnych przez 4 tygodnie. Maksymalna pojemność terenów półkolonijnych w Warszawie wynosi 18.250 miejsc. (a. o.).

Nowy gmach na pl. Unji Lubelskiej Budowa siedziby dla komendy straży ogniowej

W najbliższych dniach Zarząd Miejski rozpocznie budowę gmachu dla straży ogniowej na pl. Unji Lubelskiej. W tym czteropiętrowym gmachu, o kubaturze 20.000 metrów sześć, umieszczona będzie Komenda Główna straży oraz oddział straży, który będzie obsługiwał południową dzielnicę Warszawy.

Parter zajmą garaże i urządzenia techniczne, I-piętro sypialnie

Wypadek ospy w Warszawie Należy pamiętać o szczepieniach

Przypadki ospy w Polsce są niezwykle rzadkie. Rocznie obserwuje się ich zaledwie kilka; toteż przypadek prawdziwej ospy w Warszawie wywołał zrozumiałe zainteresowanie. Polska pod względem szczepień ospowych należy do przodujących krajów w Europie i praktycznie biorąc rozszerzenie epidemii ospy jest u nas niemożliwe właśnie ze względu na to, że ogromny procent ludności jest zaszczepiony. Niemniej jednak pojedyncze przypadki ospy, zdarzające się od czasu do czasu są groźnym ostrzeżeniem, że nie

RADZO WARSZAWA

Poniedziałek, dn. 29 lipca.
6.30 „Kiedy ranne...”. 6.33 Pobudka. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pl.). W. przelotnie o godz. 7.20 Dziennik por. oraz Pogad. sport. turyst. 8.20 Progr. na dz. bież. 8.25 Wskazówki praktyk. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Wiad. meteor. 12.05 Dziennik. 12.15 Koncert dla letnisk i uzdrowisk. 13.00 Chwilka dla kobiet. 13.05 Arje i pieśni w wyk. znakomitych tenorów. 15.15 Przegl. giełd. 12.25 Wiadom. o eksporcie. 15.30 Muzyka (pl.). 16.00 Aud. dla dzieci p. t. „W co się będziemy bawili?” 16.15 Ork. salonowa pod dyr. Gbirczyka (z Poznania). 16.50 „Przerwana pieśń” — o powiadanie J. Ejsmonda. 17.00 Recital śpiewaczy Bragińskich. 17.20 Muzyka (pl.). 1. J. Brahms: Wrażenie na temat Haydna. 2. Haydn: Symfonia dziecięca. 18.00 „Piornochron” — odczyt. 18.15 „Cala Polska śpiewa” — Konc. Choru „Lutnia”. 18.30 „W kraju białego słońca” — pogad. 18.40 Chwilka społeczna. 18.45 Utwory popularne w wyk. Orkiestry Cygankiej. 19.05 Progr. na dz. nast. 19.15 Konc. rekl. 19.30 „Ratunku tonę!” — transmisja wzdłuż brzegów Wisły. 19.50 „Co czytać?” (nowości beltrystyczne). 20.00 „Skrzynka Ork. P. R.”. 20.45 Dziennik. 20.55 „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski”. 21.00 Konc. polskiej muzyki symf. w wyk. Orkiestry P. R. pod dyr. Fittelberga z udziałem Zb. Drzewieckiego (fortep.). 22.00 Wiadomości sportowe. 22.10 Mala Orkiestra P. R. W. przelotnie o godz. 23.00 — 23.05 Wiad. meteorolog. dla kom. lotn.

Wtorek, dn. 30 lipca.
6.30 „Kiedy ranne...”. 6.33 Pobudka. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pl.). W. przelotnie o godz. 7.20 Dziennik por. oraz pogadanka sport. — turyst. 8.20 Progr. na dz. bież. 8.25 Wskazówki praktyk. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Wiadomości meteorolog. 12.05 Dziennik. 12.15 Mala Orkiestra P. R. 13.00 Chwilka dla kobiet. 13.05 Konc. zespołu W. Tychowskiego. 13.30 „Z rynku pracy”. 12.15 Przegl. giełd. 15.25 Wiad. o eksporcie. 15.30 „Kupujemy — sprzedajemy” — transmisja z Hal Mirowskiej. 15.50 Muz. (pl.). 16.00 „Skrzynka P.K.O.”. 16.15 Konc. solistów. Wyk.: M. Fliederbaum (skrzypce) E. May (śpiew). 16.50 „Bałtyk z lotu ptaka” — fragment z opow. K. Makuszyńskiego. 17.00 Konc. dla letnisk i uzdrowisk. 18.00 „Poblowanie na potwory morskie” — pogad. 18.10 Wiersz K. Laskowskiego „Ela”. 18.15 „Cala Polska śpiewa” aud. popr. dyr. B. Walicki - Walewski (z Krakowa). 18.30 „Skrzynka techniczna”. 18.40 „Życie kult. i art. stolice”. 18.45 Wiedeńskie wale. 19.05 Progr. na dz. nast. 19.15 Konc. rekl. 19.30 Charakterystyczne drobne fortepianowe L. Drege - Schillowej w wykonaniu autorki. 19.50 Pogad. aktualna 20.00 Wiadom. roln. 20.10 Muz. lekka (pl.). 20.45 Dziennik. 20.55 „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski”. 21.00 „Pajacek” — opera Leoncavalla w 2-ach aktach w wyk. Zespołu Teatru „La Scala” w Mediolanie (pl.). 22.20 Pieśni włoskie (pl.). 22.30 Wiadom. sport. 22.40 Muz. taneczna (pl.). W. przelotnie o g. 23.00 — 23.05 Wiad. meteorolog. dla kom. lotn.

Złodziej w Bazylice skradł zegar ścienny

W Bazylice Serca Jezusowego, na Michałowie, w kaplicy Matki Boskiej, modlił się wczoraj jakiś mężczyzna, którego obserwowała sprzątająca, podówczas w kościele 32-1. Franciszka Grzywaczowa.

Gdy starszuszka znalazła się na chórze, wówczas zdjął on zegar ze ściany wartości 120 zł., a po chwili, gdy Grzywaczowa chciała zobaczyć, która godzina, stwierdziła z przerażeniem, iż zegar zginął. Biegając ulicą Kawęczyńską starszuszka dowiedziała się, iż zegar niosła jakaś dziewczynka, podająca rysopis mężczyzny, zga-

dający się z tym, który modlił się w kościele.

Z zeznań dziewczynki wynikało, iż nieznanemu wszedł do bramy przy ul. Kawęczyńskiej 39. Starszuszka zawiadomiła proboszczą, który w towarzystwie policjanta wszedł do domu przy ul. Kawęczyńskiej 39, gdzie rozpoczął poszukiwania. Pomimo przejrzenia wszystkich korytarzy i strychów podejrzanego nie znaleziono. Mieszkańcy nie rewidowano z braku polecenia sądownego. Policja czyni poszukiwania za bezcelnym złodziejem.

Za spelunkę i terror sutenera osadzono w więzieniu

Do VI brygady stołecznego urzędu śledczego, przybyła Janina Bukowska i złożyła obszerną skar-

gę na Leona Barańskiego, zam. przy ul. Pawiej 25, poznanego w czerwcu roku bież.

Jak wynika z zeznań Bukowskiej — Barański obiecał jej ożenek, zwabił ją do swego mieszkania i, po kilku dniach, począł zmuszać ją do uprawiania nierządu. Barański zmuszał ją do uprawiania tego procederu biciem i terrorem.

Bukowska złożyła swe zeznania w urzędzie śledczym, prosząc o pociągnięcie Barańskiego do surowej odpowiedzialności karnej.

Po otrzymaniu tej skargi, policja śledcza rozpoczęła dochodzenie, które ustaliło, że Barański utrzymywał od kilku lat potajemny dom schadzek przy ul. Ogrodowej 36, z którego czerpał zyski. Jak ustaliło dochodzenie, Barański zwabił do swej nory kilka młodych kobiet, które zmuszał do uprawiania nierządu biciem i terrorem. Sutener utrzymywał spelunkę pod pozorem utrzymywania „bufetu”. Kobiety i mężczyźni sprowadzał on do tego domu za pomocą podrobionego klucza, którym otwierał i zamykał bramę domu.

W toku dalszego dochodzenia policja ustaliła, iż ofiarami jego były również Barbara Wiórkowska, Stanisława Lachowicz, i Zofia Skoezeń. Do urzędu śledczego sprowadzone wszystkie trzy kobiety, które w krzywym ogniu pytań przyznały się do wszystkiego i oskarżyły Barańskiego o uprawianie teroru.

Ponieważ dochodzenie nietylko, że potwierdziło wszystkie zarzuty Bukowskiej, lecz przyniosło jeszcze moc materiału obciążającego, sutenera osadzono w więzieniu. Sędzia śledczy postanowił pociągnąć Barańskiego do surowej odpowiedzialności karnej z art. 208 i 209 K. K.

Nieudana demonstracja komunistów

Grupa wyrostków komunistycznych usiłowała zawiesić czerwony transparent na drutach tramwajowych przy ul. Żabiej. Zjawił się policjant, wywrotowcy rozbiegli się, pozostawiając na chodniku transparent.

Za rozdawanie odezw komunistycznych powołał do aresztu Abraham Jędynak (Ciepła 28), którego schwytał policjant na ul. Krochmalnej przed domem Nr. 20.

Z miasta

PRZEKRACZANIE PRZEPISÓW
PRZECZYTYCZNYCH
WIOSŁARZY

Mimo nawoływania prasy i stosowania represji przez władze administracyjne za przekraczanie przepisów drogowych na Wiśle, niewielka tylko liczba osób poddaje się egzaminom z umiejętności pływania i wiosłowania, aczkolwiek uruchomiono cały szereg specjalnych komisji egzaminacyjnych w różnych klubach wiosłarskich. Abstynencja ta, o ile trwać będzie dłużej, niewątpliwie może spowodować dalszą falę nieszczęśliwych wypadków na Wiśle, albowiem same represje nie pomogą, o ile publiczność nie zastosuje się do zarządzeń władz i stowarzyszeń.

NIEDOZWOLONY HANDEL

Starostwo grodzkie średmiejsko - warszawskie skazało Jakuba Hajwena, zam. przy ul. Czerniakowskiej 193, na 100 zł. grzywny z zamianą na 10 dni aresztu za handel w dniu niedzielnym oraz wtaś, baru przy ul. Chmielnej 38, Sabinę Szwed, na 40 zł. grzywny z zamianą na 4 dni aresztu za handel w czasie niedozwolonym.

PRZECZYTYCZNYCH
TRUJĄCYCH

Starostwo grodzkie prasko - warszawskie skazało na 500 zł. grzywny

W teatrach i kinach

Kepturaz na dzień dzisiejszy przedstawia się następująco:

Teatr Wielki: „Hr. Luxemburg” Lehara.

Teatr Narodowy: „Stare wino”. Teatr Polski: „Ludzie w bieli”. Teatr Letni: „Ty to ja”. Teatr Kameralny: „Mysz kościelna”.

A teraz, na co warto pójść do kina? Światowid (Marszałkowska 111) — „Świat urojony”. Stylowy (Marszałkowska 112) — „Julika”. Atlantic (Chmielna 33) — „Człowiek o 100 twarzach”. Apollo (Marszałkowska 106) „Bengali”. Capitol (Marszałkowska 125) — „Zbrodnia w Trinidad”. Europa (Nowy Świat 63) — „Kwiaty z Prateru”. Rialto (Jasna 3) — „Tajemnice salonu piękności”. Filharmonia (Jasna 5) — „Rewolucja śmiechu”. Casino (Nowy Świat 40) „Niedokończona symfonia”.

Wypadki i kradzieże

Aresztowanie złodzieja. Od dłuższego czasu dokonywano systematycznej kradzieży w garbarni Szmul Margolis (Złota 45), mieszczącej się przy Okopowej 78. Po dłuższej obserwacji ustalono, że kradzieży dopuszcza się robotnik, zatrudniony w garbarni Stanisław Dąbrowski, (ul. Błot. Ładyśława Nr. 31). Wczoraj schwytano Dąbrowskiego na gorącym uczynku kradzieży w chwili, gdy usiłował wynieść z fabryki różne przyrządy jak imadło, młotek, cęgi oraz kawałki skóry. Dąbrowskiego oddano w ręce policji.

Atak hysterji. Oskarżona o kradzież Halina Zeblińska, (Ogrodowa 46) sprowadzona do VII komisariatu, do sąła ataku hysterji i zemulała. Wczoraj lekarz przywrócił ją do przytomności.

Sublokatorzy — złodzieje. Do mieszkania Marji Głowali (Lubeckie 12) sprowadziło się przed kilku dniami małżeństwo nieustalonego nazwiska, któremu Głowala podnajęła pokój umeblovany. Wczoraj podczas nieobecności domowników sublokatorzy skradali garderobę, wartości 250 zł. oraz zabrali z szufady 40 złotych. Policja prowadzi dochodzenie celem ujęcia złodziejskiej pary.

Również przez sublokatora okradziony został Paweł Redas (Smocza 49). Złodziej, Władysław Łoskot, przy pomocy podrobionego klucza, dobrał się do walizki Redasa i zabral 30 złotych.

Pożar na ul. Siennej. W piwnicy domu Nr. 72 przy ul. Siennej, zapalił się większe ilości kleju gumowego. Po godzinnej akcji IV oddział straży ogniowej pożar ugasił.

ABC SPORTOWE

Nasza nadzieja olimpijska

Kucharski — Jagiellonja, Białystok

Okres przygotowań przed igrzyskami olimpijskimi w Los Angeles w 1932 r. wypełniony był wspaniałymi sukcesami sportu polskiego. Na czoło wysuwała się lekkoatletyka. Kusociński, Wajssówna, Walasiewiczówna bili rekordy świata, a Helfas i Pławczyk wynikami swymi zadziwiali Europę. Znakomitym dopingiem było dla naszych sportowców odległe Los Angeles, piękna, słoneczna Kalifornia i dziwy Ameryki.

W tym roku braknie jakoś naszym sportowcom bodźca. Bliski

i znany Berlin, to nie pociągające Los Angeles, bo chyba tylko tam da się wytłumaczyć monotonię, a nawet dekadencję, w szczególności lekkiej atletyki. W tym stanie rzeczy specjalnie wybijającym się kontrastem są sukcesy zagraniczne Kucharskiego.

W kartotece związku lekkoatletycznego personalja naszej nowej sławy wyglądają jak następuje: rok urodzenia 1906, przyjęcie do „Jagiellonji“ białostockiej w 1932 r. Kucharski jest kreslaczem w województwie, a mieszka stale w Białymstoku.

Nazwisko Kucharskiego wypłynęło na szersze wody sportu polskiego zaledwie przed dwoma laty, kiedy drużyna „Jagiellonji“ święciła sukcesy w biegu narodowym, mając w swym gronie Kucharskiego. Zeszły rok pozwolił znakomitemu biegaczowi wybić się ponad szary tłum lekkoatletów europejskich, kiedy to w mistrzostwach Europy w Turynie Kucharski zajął szóste miejsce na 1.500 m. Zaledwie przed rokiem Kucharski zrezygnował z dłuższych dystansów, przerzucając się na średnie, w których zaczął z miejsca święcić triumfy. Doskonała jego pozycja w naszym sporcie wpłynęła na zaproszenie go do Ameryki przez naszych rodaków z Sokola.

Na temat pobytu Kucharskiego za oceanem mówi się w kołach sportowych, że białostoczanin wybrał się do Nowego Jorku... w bekieszy. Strój ten nieznaną w Ameryce wywołał wiele komentarzy i... uszczypliwych docinków naszych rodaków zza oceanu, kiedy Kucharski paradował w tej bekieszy po ulicach.

Okres wiosenny po powrocie z Ameryki Kucharski spędził pracowicie nie przerywając treningu. Owoce tej pracy nie dały na siebie długo czekać.

Jak Polska sportowa długa i szeroka, usłyszeliśmy rewelacyjny wynik Kucharskiego na 400 m. — 49.8 sek. Średni dystansowiec pokusił się o laury w sprincie przedłużonym i zadebiutował wynikiem na 800 m. w Sztokholmie, Kucharskiego stać w biegu na 400 m. na czas daleko lepszy.

Aż wreszcie przyszedł Sztokholm: 800 m. — 1:51.6 oraz 1000 m. — 2:29 oba rekordy polskie, a w pobitem polu słynny lekkoatleta amerykański Ventzke, dalej szwedzki, Ny i inni. Czas na 800 m. jest najlepszym w tym roku w Europie, a na świecie mało jest dziś ludzi, którzyby zdolni byli uzyskać lepszy wynik.

Wyniki Kucharskiego w Szwecji oszołomiły znawców lekkiej atletyki w Europie. Niemcy nie kryją się z pochlebstwami dla Kucharskiego, a Szwedzi przeciwnie kają się w serdeczności, ale i w zaproszeniach na różne zawody w Szwecji.

Kucharski był bohaterem trzydniowych zawodów, a publiczność, w ilości do 20.000 osób codziennie, nie szczędziła rąk do oklasków.

Kucharski jest naszą nadzieją olimpijską. Jeśli będzie pracował jak dotychczas, przysporzy jeszcze nie raz sławy sportowi polskiemu. Kucharski „nie powie dziś jeszcze ostatniego słowa“, talent jego nie osiągnął jeszcze szczytu. Należy jednak umiejętnie nim pokierować, aby nie zawiodł nadziei, jakie pokłada w nim sport polski w obliczu zbliżających się igrzysk olimpijskich, na które horoskopy nasze nie są bynajmniej różowe.

Napad na cyrk w czasie przedstawienia

GRODZISK, 28.7. — Podczas przedstawienia w cyrku kilku osobników usiłowało wtargnąć przez bramkę do garderoby artystów. Gdy awanturnicy spotkali się z oporem, zaczęli ciskać kamieniami i porzucali nożami płóciennymi ścianami. Wśród licznie zebranych publiczności powstał popłoch i tylko dzięki przytomności kilku panów, którzy uspokajali prze-

Jędrzejowska podwójną mistrzynią północnej Anglii

W Sheffield odbyły się mistrzostwa tenisowe pól. Anglii. Udział w nich brała m. in. Jędrzejowska, której tournée po Anglii jest jednym, nieprzerwanym pasmem zwycięstw. W Sheffield Jędrzejowskiej powiodło się również doskonale. Przeszła ona zwycięsko przez wszystkie eliminacje i wreszcie zakwalifikowała się do finału po zwycięstwie w półfina-

le nad Angielką Chuter 6:1, 6:2. W finale Jędrzejowska spotkała się z Lizaną (mistrzynią Chile), którą pokonała powtórnie angielską Athevle - Owen 6:3, 6:4, 4:6, 6:4. W grze podwójnej 6:2.

Plany pływaków

W drugiej połowie sierpnia projektowane jest w Warszawie zorganizowanie międzynarodowych zawodów pływackich z udziałem słynnych zawodników zagranicznych. Pol. Związek Pływacki zwrócił się z propozycją do związków państwowych o przyślanie swych najlepszych pływaków. Wśród zaproszonych zawodników widnieją nazwiska Tarysa i Cartoneta (Francja), dalej słynnych pływaków węgierskich Csika i Szekeli, oraz najlepszych pływaków niemieckich, austriackich i t. p. P. Z. P. zaprosił na te zawody również najlepszego watterpolistę na świecie słynnego Węgra Hallasyego. O ile wszyscy zaproszeni nie zawiodą, wówczas miłośnicy sportu pływackiego w Warszawie będą mieli sensację niełada.

Zabity wieprz pod... pierzyną a rzeźniczka pod łóżkiem

LWÓW, 28.7. Władze śledcze wykryły przy ul. Adamowej 2 dobrane zakonspirowaną kryjówkę tajnego uboju, który niezależnie od szkód materialnych, wyrządzonych systematycznie magistratowi, przedstawia poważne niebezpieczeństwo dla zdrowia spożywców, wskutek braku kontroli sanitarniej.

Tajny ubój uprawiali od kilkunastu miesięcy: Włodzimierz Łuczkiewicz, właściciel pracowni masarskiej, ul. Adamowej L. 2, która prowadzi do spółki z bratem Danielem, oraz rzeźnik Franciszek Kranz, właściciel masarni przy ul. Hofmanna L. 20. Trudniłi się oni pokątnym ubojem nierogacizny oraz cieląt, przyczem wyciskali na mięsie fałszywe znaki rzeźni miejskiej.

Stosunki ujawnione w czasie rewizji w pracowniach tych są wprost potworne. Niektórzy zatrudnieni w nich czeladnicy byli chorej skórnie. Mięso nieważsze pochodziło od zdrowych zwierząt. W celu zatarcia śladów zainteresowani masarze usiłowali wpłynąć na świadków, aby składali

fałszywe zeznania. Łuczkiewiczowi i Kranz, po przesłuchaniu w wydz. śledczym zostali aresztowani i oddawieni do dyspozycji sądownictwa śledczego.

Poza tym ujawniono w sobotę inną aferę tego samego pokroju. W mieszkaniu rzeźnika Stan. Kurpiela, zam. przy ul. Warszawskiej, na Kleparowie, zjawiała się lotnia komisja magistracka w osobach: dr. weterynarii Kaczmarskiego, Józefa Bielawskiego i Feliksa Gąsiorowskiego.

W mieszkaniu, do którego początkowo komisji nie chcieli wpuścić, natknęto się na bardzo osobliwą scenę. Pod łóżkiem leżała rzeźniczka, a w łóżku pod pierzyną... zabity w pokątnym uboju — wieprz. Kurpiel znany jest również władcą z uprawiania tajnego uboju.

Równocześnie przeprowadziła komisja magistracka rewizję w magazynach „Centrosjozu“. Zakwestjonowano tam 43 szynki, które były w marnym stanie. Okazało się, że również i one pochodziły z pokątnego uboju.

Tragiczna śmierć fotografa W czasie nakręcania filmu

POZNAN, 28.7. Do Poznania nadeszła wiadomość o tragicznej śmierci młodego artysty-fotografa s. p. Konrada Hoffmana.

Poniósł on śmierć na posterunku pracy, zatrudniony przy nakręcaniu krótkometrażowego filmu na półwyspie Hielskim.

Mimo natychmiastowej pomocy lekarskiej nie zdołano go uratować.

9 milionów złotych wynoszą passywa fabryki Pe-Pe-Ge

W dniu jutrzejszym zakończona zostanie rejestracja wierzytel-

ności upadłej fabryki przemysłu gumowego Pe-Pe-Ge w Grudziądzu, zarządzona przez syndyka masy upadłości. Pretensje zgłosiło dotąd stu kilkunastu wierzycieli, w tem: koncerny zagraniczne Huchison i Alcon, na ogólną sumę 9.000.000 zł., podczas gdy wartość fabryki wynosi tylko 2.500.000 złotych. Jak widać szanse odebrania należności przez wierzycieli są niewielkie.

Uratowanie tonącego

W pobliżu mostu ks. Poniatowskiego, od strony Warszawy, zaczął wczoraj popołudniu tonąć Bronisław Michalski (Dobra 5), który kąpiąc się, pływając i nagle stracił siły.

Na alarm podjechała motorówka, prowadzona przez kierownika komisariatu rzeczno kom. Pinińskiego i st. post. Stachewicza, którzy po dłuższych wysiłkach wydobyli tonącego i przewieźli na brzeg. Wezwany lekarz po udzieleniu choremu pomocy przewiózł go do szpitala św. Rocha.

Podróżuj samolotem

Mieszkaniec Stanisławowa wyjeżdża do Rosji Wskazać Sowieciom ukryty skarb hr. Płochanowa

STANISŁAWÓW, 28.7. Jan Kopecki, mieszkaniec Stanisławowa, służący podczas wojny światowej w armii austriackiej, został wzięty do niewoli rosyjskiej. W Rosji zdołał Kopecki pozyskać sobie względy hrabiego Płochanowa, właściciela olbrzymich włości w gubernii tulskiej, który przyjął jeńcę do służby w charakterze szefa.

Podczas przewrotu bolszewickiego, hr. Płochanow ukrył klejnoty rodzinne w pewnym miejscu, w co wtajemniczył tylko Kopeckiego. W krótki czas potem bolszewicy zamordowali hrabiego, a Kopeckiemu udało się szczęśliwie zbiec do ojczyzny.

Po zawarciu traktatu z Rosją, Kopecki nawiązał kontakt z rządem sowieckim, proponując wyjawienie tajemnicy skarbu za pewnym wynagrodzeniem. Rząd sowiecki początkowo odniósł się nie dowierczająco do propozycji Kopeckiego i dopiero po kilku latach, gdy Kopecki zdołał wykazać podstawy autentyczności swych twierdzeń, zezwolono mu obecnie na wjazd do Rosji celem eksploatacji ukrytego skarbu.

Na warunkach 80 procent dla rządu sowieckiego a 20 procent dla siebie, otrzymał Kopecki potrzebne dokumenty na wyjazd i w najbliższym czasie wyjeżdża do Rosji na wyprawę po złote runo.

Zagadkowe szkielety sprzed 100 lat wykopano w Krakowie przy dworcu towarowym

KRAKÓW, 28. 7. — W piątek w obrębie zabudowań V baonu czołgów obok dworca towarowego w Krakowie w rejonie kompanii motorowej, w czasie wykonywania robót instalacyjno-wodociągowych, natrafiono na głębokości 1.70 m. na dwa kościotrupy.

Na miejsce zawezwano komisję sądowo - lekarską, która orzekła, iż kości przebywały w ziemi przeszło 100 lat. Z polecenia prokuratora wojskowego kości przeniesiono na cmentarz wojskowy, gdzie je pochowano, natomiast jedną czaszkę, lepiej zachowaną zabrał zakład archeologiczny Polskiej Akademii Umie-

jętności, by po przeprowadzeniu odpowiednich badań odesłać ją do zakładu antropologii.

Skąd się owe szkielety ludzkie wzięły w tem miejscu — nie wiadomo. Przed czasem, jaki określa ją znawcy, to znaczy przed około 100 laty, w miejscu w którym znaleziono kości, był błotny staw a zatem ta okoliczność wskazywałaby na to, iż są to ślady jakiegoś wypadku tragicznego. W każdym razie w miejscu tem nigdy nie było żadnego cmentarza, więc wskazuje to niewątpliwie na jakieś okoliczności niezwykłe, które towarzyszyły znalezieniu się zwłok w tem miejscu.

Szaleniec z siekierą w ręku napadał na śpiących

KOŁOMYJA 28. 7. — W sobotę nad ranem zaszedł w Ilińcach, w pow. śniatyńskim wstrząsający wypadek.

40-letni Mikołaj Wakulak po przebudzeniu się udał się cicha-ciemem do komory, schwycił siekierę poczem podbiegł do śpiących żony, Ireny i zadał jej okropny cios w głowę miażdżąc jej czaszkę. Następnie Wakulak pobiegł pędem do sąsiedniej chaty Jana Danysza, któremu zadał cios w głowę a jego żonę zranił w ramię, gruchocząc kość. Szaleniec po-

biegł dalej do następnych czterech chat raniąc w podobny sposób przebudzonych ze snu domowników.

Wyczerpany wreszcie padł na ziemię bez przytomności. W tym stanie znalazła go policja, zaalarmowana przez dzieci poranionych. Szaleńca zdołano obezwładnić ciężko rannych przewieziono do szpitala w Śniatynie. Zwłoki zamordowanej żony szaleńca zabezpieczono na miejscu aż do czasu przybycia komisji sądowo-lekarskiej.

Na Dynasach

Na Dynasach odbyły się wczoraj wyścigi kolarskie i motocyklowe. W wyścigu sztafetowym za prowadzeniem małych motorów na przestrzeni 30 km. zwyciężył Popończyk z leaderem Podgórskim, bijąc o pół okrążenia Włodarczyka prowadzonego przez Wiśniewskiego. Czas zwycięzcy 32:34.8, o pół okrążenia przed Włodarczykiem. W drugim wyścigu na 40 km. triumfował Włodarczyk przed mało otrzaskanym w tego rodzaju konkurencji, Oleckim. Czas zwycięzcy 44:15.4. Z wyścigu tego wyciął się spowodu defektu łańcucha, Popończyk.

W eliminacjach wyścigów motocyklowych na przestrzeni 3 km, zwycięstwa odnieśli kolejno: Kowalski w 1:50.4 przed Sikorskim i Frankowskim, Podgórski przed Piwnikiewiczem i Stępczyńskim. W repesażu zwyciężył Sikorski kwalifikując się do finału. Finał wygrał Kowalski w 3.4 przed Podgórskim o maszynę i Sikorskim o 3/4 okrążenia.

Wacker w Przemyślu

Rozegrany w sobotę w Przemyślu mecz piłkarski pomiędzy wiedeńskim Wackerem a kombinowaną drużyną Polonia — Czuwał zakończył się zwycięstwem Wiedeńczyków 6:2 (3:1).

Pojedynek

japońsko-amerykański

W stolicy Finlandii w Helsinkach odbyły się zawody lekkoatletyczne z udziałem zawodników japońskich i amerykańskich. Na wyróżnienie zasługują wyniki Mattilainena (Finlandia), który wygrał 1.500 m. w czasie 3:57.5, oraz trójskok wygraną przez Oshima (Japonia) wynikiem 15.41 m.

Żołite niebezpieczeństwo

W obliczu zbliżających się igrzysk olimpijskich żołtocy pływacy japońscy osiągnęli wspaniałe rezultaty, które świadczą o tem, że na igrzyskach w Berlinie Japonia odegra w pływaniu dominującą rolę tak jak to było u poprzednich olimpijczyków w Amsterdamie czy Los Angeles.

Ostatnio znany japoński pływak Negami osiągnął na 400 m. stylem dowolnym wspaniały czas 4 min. 41.4 sek. Wynik ten lepszy jest od rekordu świata, należącego również do japończyka Makino, o 5 sek.

Zmiany w terminarzu piłkarskich rozgrywek ligowych

Wobec tego, że między państwami Austrią i Szwajcarią wyznaczony został na 13 października, nastąpiły dalsze zmiany w terminarzu rozgrywek o mistrzostwo ligi. Mecz L. K. S. — Cracovia odbędzie się dopiero 27 października, mecz Legia — Cracovia 6 października, w którym to dniu odbędzie się również mecz Warta — L. K. S. Wreszcie Wisła walczyć będzie ze Śląskiem 25 sierpnia.

Bokserzy niemieccy gromią Szwajcarę

Amatorskie reprezentacje Niemiec i Szwajcarii rozegrały w Monachium mecz bokserki. Mecz zakończył się zdecydowanym zwycięstwem Niemiec w stosunku 15:1. Dla Szwajcarii jedyny punkt zdobył jej przedstawiciel w wadze koguciej, wywalczając remis.

Kłęska Cracovii w Katowicach

W meczu piłki wodnej o mistrzostwo Polski E. K. S. pokonał Cracovię 11:0 (6:0). Branki dla zwycięzców zdobyli Jankowski (3), Szolc, Rottler, Schwand (po 2) i bracia Karliczek (po 1).

Do P. T. Prenumeratorów

Wobec mylnego w rania opłat za prenumeratę „ABC Nowin Codziennych“ na konta obecnych wydawnictw oraz w niewłaściwych wysokościach, prosimy P. T. Prenumeratorów o wpisanie „właściwych“ opłat za prenumeratę na konto P. K. O. Nr. 12.550 lub niebieskimi znaczkami rozrachunkowymi na kartotekę Nr. 2 — Urzędu pocztowego Warszawa I w wysokości zł. 2.30 bez premii książkowej, zł. 3.30 z premią książkową.

Opłata za prenumeratę do dn. 1 lipca 1935 r. wynosiła zł. 2.90 bez premii i zł. 3.90 z premią książkową.

ADMINISTRACJA

Tonący sportowiec Wyratowany przez 22-letnią kobietę

WILNO, 28. 7. — Rzadko notowany wypadek zdarzył się na jeziorze Drykwiaty.

Podczas kąpieli zaczął tonąć sportsmen i pływak z Warszawy, 28-letni Gustaw Niesiołowski. Znajdująca się na brzegu 22-letnia Kazimiera Sadowska wskoczyła w ubraniu do wody i po-

pięciu minutach wydobyła tonącego na brzeg.

Po zastosowaniu sztucznego oddychania dzielna dziewczyna przywróciła sportsmena do życia. Wypadek ten wywołał w całej okolicy wielkie wrażenie i uznanie dla odważnej dziewczyny.

Pożar w kopalni Reden został już ugaszony

SOSNOWIEC, 28.7. W kopalni Reden, dotkniętej klęską pożaru, przeprowadzane są w dalszym ciągu badania powietrza w podziemnych. Stwierdzono niemal zupełnie zduśnienie pożaru. W związku z tem rozpoczęte będą badania temperatury w podziemnych. Zależy obawa, że prawdopodobnie dalsza eksploatacja kopalni nie

będzie rentowna, co w konsekwencji groziłoby unieruchomieniem kopalni na stałe.

Kłopoty gastronomiczne w kraju dolara

w Ameryce nie wszystko jest dobre

Opinia polskiej kuchni, która jak twierdzą cudzoziemcy, ma być najlepsza na świecie, jest, zdaje się, najzupełniej słuszną, jeśli weźmiemy pod uwagę artykuł o niedolach kulinarnych w Ameryce, zamieszczony w nowojorskim piśmie „American Spectator”.

NIESMACZNE NIE JEST POŻYWNE

Autor artykułu zupełnie słusznie podkreśla ważność spraw gastronomicznych, gdyż racjonalne odżywianie jest rzeczą podstawową, jeśli chodzi o zdrowie. Poza tym obywatel Stanów Zjednoczonych zaznacza, że nietylko ważne jest co jemy, ale również w jaki sposób jest dana potrawa przyrządzona. Smakowitość jada jest według niego wcale nie tak blagą sprawą, jakby się pozornie zdawało, gdyż potrawy, przyrządzone smacznie, je się powoli i dobrze przeżuwa, co jest zawsze bardzo wskazane, natomiast potrawy niesmaczne zjada się szybko, nie gryzie się ich dostatecznie, polyka się prosto z ąbka, amina i trudno jest, aby wtedy pożywienie przynosiło jakikolwiek pożytek.

GASTRONOMICZNY STANDART

A jak się okazuje, kuchnia amerykańska posiada tę wielką wadę, że wszystkie potrawy amerykańskie są prosto złe i niesmaczne — przyrządzone. Jeśli — pisze autor tego gastronomicznego artykułu — we Francji przygotowuje się befsztyk z koniny, to jest on przyrządzony w ten sposób, że posiada smak najpyszniejszego befsztyku wołowego, podczas gdy w Ameryce dzieje się odwrotnie — befsztyk z najwspanialszego gatunku wołowego posiada smak koniny. Ponadto, jeśli — pisze dalej autor — w przeciętnej, niezbyt drogiej nawet restauracji w Paryżu zażądacie „Boeuf Chateaubriand”, to oczywiście otrzymacie kawałek najwyczajniejszej koniny, ale koniny przyprawionej i przyrządzonej tak znakomicie, tak subtelnie, podanej w takim nadzwyczajnym sosie, że będziecie przekonani, że zażądacie najdelikatniejszego i najbardziej wymyślnego danie na świecie.

W Ameryce natomiast dzieje się coś zupełnie przeciwnego. Czegośkolwiek zażądacie w najlepszej nawet restauracji — wszystko to będzie miało zupełnie jednakowy smak, nie rozróżnicie wołowego od koniny, baraniny od wieprzo-

winy, cielęciny od mięsa króliczego lub gołębiego — wszystko ma jednakowo obrzydliwy, ostry smak. Prosto — standart. Gastronomiczny standart. Wszystkie mięsowa przyprawa się jednakowo, do wszystkich dodaje się niesłychane ilości pieprzu i nieodownego, reklamowego sosu „Chili” lub „Ketchup”. Gdyby wam nawet podano tak pyszną w zasadzie potrawę jak kaczka pieczona z pomarańczami, dowiedzie się o tem, że jest to kaczka tylko z karty potraw, w smaku kaczka nie będzie się niczem różniła od innych ochlapów tonących w reklamowanych sosach i przyprawach.

KRAJ

CHOROŚ ZŁĄDKOWYCH

Nic więc dziwnego, że tego ro-

daju kuchnia sprzyja chorobom żołądkowym, na jakie cierpią prawie wszyscy mieszkańcy wielkich miast amerykańskich. Ci ludzie, żyjący w wiecznym pośpiechu, wiecznie zapędzeni, nieraz bardzo zgłodniałi, po wielu godzinach wyteżonej pracy polykają prosto te niesmaczne, pieprzone, pływające w sosach, potrawy, jakimi żywią ich restauracje amerykańskie.

CO KOSZTOWNE — SKUTECZNE...

Oczywiście, że później, po paru latach takiego odżywiania zapadają na zdrowie. Niepogryzione potrawy stanowią nie idą na zdrowie, ale co prawda trudno jest, aby ktoś jadł powoli i roz-

smakowywał się w mało urozmaiconych, niesmacznych posiłkach. Kiedy więc rezultaty tego odżywiania dają się odczuć — zaczyna się kuracja. Kuracja jest bardzo prosta i nieskomplikowana. Amerykanin kupuje któryś z gotowych preparatów farmakologicznych i zażywa lekarstwo z przejęciem i dobrą wiarą w skuteczność leku. O wyborze tych czy innych pigułek (a fabrykuje się ich mnóstwo) decyduje bardziej przemawiająca do klienta reklama lub też efektowne opakowanie lekarstwa. Niejednokrotnie też przekonujące działa i cena leku. Zaden Amerykanin nie wątpi, że kosztowne lekarstwo jest napewno skuteczne.

Nowe rewolucje w świecie filmu

Film kolorowy i film telewizyjny

Stosunkowo niedawno jeszcze Hollywood przeżywał narodziny filmu dźwiękowego. Obecnie tematem wszystkich rozmów jest film kolorowy, który jak przepowiadają, ma wywołać całkowitą rewolucję w kinematografii. Pierwszy film, jaki pokazano, — „Becky Sharp”, bezwzględnie nie jest filmem dobrym, jak stwierdzono na premierze, gdyż zarówno barwy użyte do tego filmu, jak i ich dobór, pozostawiają wiele do życzenia. Ale bądź co bądź, wielki krok naprzód został uczyniony. Wreszcie barwa zatriumfowała na tasme.

Podczas długich lat wynalazcy usiłowali stworzyć film kolorowy, ale subtelne barwy tęczy nie tak łatwo dały się zamknąć w kamerze aparatu filmowego. Próbowano różnych sposobów. Niektórzy usiłowali podkolorowywać ręcznie nakręcone filmy. Inni znów ograniczali się do użycia dwóch lub trzech kolorów, do których przywykło oko ludzkie. Nowy sposób użyty w filmie „Becky Sharp” posiada mniej błędów i wad niż poprzednie próby. Jest to bezwzględnie, jak dotychczas, najwspanialsze naśladownictwo natury.

Autorzy „Becky Sharp” zrobili wszystko co było w ich mocy, aby uniknąć t. zw. „orgji”. Zrozumiećli zupełnie słuszenie, że wobec nieprzyzwyczajonego oka widza należy zabarwienie filmu dozować powoli, aby ludzie przyzwyczaili

się i oswoili z tą barwnością, tak jak oswoili się z filmem dźwiękowym. Prosto chodzi o to, aby oko widza przyzwyczajone do szarych, nauczyło się patrzeć na barwne, a następnie na kolorowe.

To wrażenie pewnej dziwności filmu kolorowego, zniknie bezwzględnie, kiedy publiczność zobaczy 12 lub 13 kolejnych filmów. Wtedy niewątpliwie sztuka kinematograficzna będzie mogła, zdaniem wytwórców z Hollywood, rozwinąć swoją wspaniałość w całej okazałości. Ma się rozumieć, że wtedy operatorzy i dekoratorzy będą mieli nietylko szerokie pole do popisu, ale także będą musieli zwracać baczną uwagę na fotogeniczność barw i możliwość zestawień.

Należy przystem oczekiwać szeregu niespodzianek. Kto wie także, czy nie wyłoni się wtedy kwestia fotogeniczności aktorek ze względu na kolor ich cery, oczu, włosów itd. Bądź co bądź, mimo tych wszystkich trudności, jakich należy oczekiwać, film kolorowy, sądząc z przeprowadzonego w Hollywood eksperymentu, ma przed sobą olbrzymią przyszłość.

Jednocześnie jednak w Hollywood prowadzone są intensywne prace nad telewizją. Właściciele wielkich kin odnoszą się do tego wynalazku nieprzychylnie, przewidując szalone straty dla siebie, gdyby telewizja miała rzeczywiście dojść do takiej doskonałości,

że możliwe byłoby nadawanie filmu na odległość, tak jak obecnie nadaje się koncerty radiowe. Ktożby bowiem przychodził wtedy do kina, jeśli mógłby sobie zainstalować ekran w domu i odbierać filmy z jakiejś wielkiej stacji nadawczej? Jaką byłaby przyszłość kin, gdyby każdy, zamiast kupować bilety na widowisko, mógłby za niewielką opłatą miesięczną oglądać co wieczór wraz z rodziną film u siebie w domu, siedząc wygodnie przy kłacie lub też nawet leżąc w łóżku? Tak więc Hollywood drży przed rewolucją telewizyjną.

Rekordy uczciwości

Wyrzuty sumienia bywają skuteczne

W prasie angielskiej opowiada długoletni kierownik ruchu na kolei, P. Neele, o przykładach uczciwości, z którymi spotkał się w swym życiu.

Tak np. pewien obywatel przestał mu czterech szylingów, nie mogąc znieść wyrzutów sumienia na myśl, że choć kupił bilet do trzeciej klasy, to jednak czekał na swój pociąg w poczekalni, przeznaczony dla podróżnych pierwszej klasy. Pewien znów profesor z Oksfordu nadesłał zarządowi kolei czek na 50 funtów szterlingów, ponieważ przez szereg lat wozził koleją książki, których cię-

Kleks sentymentalny

Gdy na uroczym wybrzeżu mży deszcz, a groźne morze pluje pianą na zbiegniętych letnikach, wówczas zamykam się w chałupie, kładę na łóżku przerobionem z rybackiego kutra, i w ciszy marzę. Skostniała myśl, skropiona deszczową nudą zaczyna szukać wyjścia z tej matni. Wybiega hen w dal poza rybacką miścinę i z orientacją konia, który zna drogę do tajni, trafia do miłej Warszawy.

Widzę to „miasto moich marzeń” w szacie jesiennej, poszonoj. Mój astral błądzi po ożywionych ulicach, przystaje przed afiszami anonującymi nowe widowiska, wreszcie zagląda do knajp w poszukiwaniu starych znajomych. Pod wpływem deszczowej tęsknicy staję się kapryśny, jak małe rozpieszczone dziecko.

Nie podoba mi się to, tamto, jedno już znam na pamięć, drugiego nie poadam. Mój astral nie jest zbyt zadowolony z poszonoj stolicy i pragnie ją widzieć inną, odwieczną... Ale jaką? Spróbuję odpowiedzieć na to pytanie w formie kilku życzeń — a nuż się sprawdzą.

Rozumie się, że zaraz po przyjeździe rzucę się na imprezy widowiskowe. Życzę więc sobie tra-

fić na taką sztukę polskiego autora, na którą niezwykle trudno byłoby się dostać. Intelakualnie stołeczna elita wykupiła wszystkie bilety na trzy dni naprzód. Trudno, jakoś się wcisnę, przeplacę a przyjdę.

Następnego dnia pójde do kina gdzie oczywiście zobacze przedtem dodatki. Życzę więc sobie ujrzeć w dodatkach zagranicznych: Księcia Walji ubranego niemodnie i nieszykownie. Słynnego filmowego amanta, któryby nie był bożyszczem kobiet, Mussoliniego, wyzbytego nadmiernej pewności siebie, z miną zawstydzoną i jakby zażenowana. (co do tego mam pewne nadzieje).

Nie życzę sobie natomiast: Awiomatki „Saratoga”. Manewrów wojennej floty amerykańskiej. Konkursu na najzgrabniejszego nożnika, uszka, rączki i inne delikatności.

W dodatkach krajowych nie chciałbym ujrzeć niczego takiego, czego się można zgóry spodziewać. Wystarczy jeśli pokażą mi zdjęcia z doniosłej chwili uchwalenia jeszcze jednej (ulepszonej) konstytucji i zmiany ordynacji wyborczej.

Zabłądźde również do teatryków rewijowych. Tam pragnąłbym gorąco usłyszeć Jarosiego mówiącego nareszcie poprawnie po polsku, bo „proszę Państwa” dosyć mam tej dwudziestoltniej kokieterji.

I jeszcze jedno życzenie z zakresu życia prywatnego. Chciałbym zawrzeć znajomość z jakimś byłym legionistą, dobrze sytuowanym na rządowej posadzie, który nigdy nie wspomniał nikomu o tem, że był w legionach. Polubię go z miejsca.

Ponadto chciałbym poznać uroczą kobietę, która przechodząc obok lustra nigdy się w nim nie przejrzy. Poetę, który nie będzie mi czytał swoich utworów. I wreszcie usłyszeć komunikat lotniczy bez przelotnych deszczowych opadów.

A propos, przestało padać, ukazało się słońce! Kto wie czy nie poświeci bez dwadzieścia minut. Trzeba kończyć feljeton i pędzić co tchu na mokrą plażę!

Jur.

Antoni Marczyński

135

Zemsta Hindusa

Powieść egzotyczna

— Krwi! Krwiii! — zacharzał. — Ktoś musi za to odpokutować!

Szofer skurczył się, jak zgniecioną gąbką. Dewadatta, autor pomysłu wystania podobnego listu do Prady, wypuścił z drżącej dłoni „pastorał” ochmistra, a złe, rozbiegane oczy radży szukały dalej kozła ofiarnego.

Wtem w loży zrobiło się jakieś zamieszanie.

— Wody! — zabrzmiał głos Kamali. — Moja córka zemdlła.

Premlata zemdlła? Dlaczego? Acha, on lęka się o życie swojego kochanka! Zuchwałca, który osiemlił się powrócić z wygnania przed upływem roku! Który przemycił list tego arcyciotra Prady i służył mu! Który przez to zbudził drzemającą nadzieję, że on, Bahadur, nareszcie będzie mógł zemsty dokonać! Który przyczynił się waleń do dzisiejszego ośmieszenia władcy!

Przez chwilę radża namyślał się nad wyborem odpowiedniej kary dla Turuta, wreszcie zaklaskał w dłonie.

— Wezwalem was tutaj, by wam oznajmić, że jutro przyjeżdża do Czaow — ping dzielny sawbas Paza — Xieng, narzeczony mej siostrzenicy, — tu podniósł głos. — Na cześć znakomitego gościa urządzą napierw wielkie łowy z lampartami. — Zrobił pauzę, poczem dodał z okrutnym uśmiechem. — Prócz antylopy przeznaczam dla najbliższego lamparta jeszcze inną zwierzynę.

ROZDZIAŁ XXII

B u n t !

wstrzyman konie. Naprzeciw nim pędził cwałem jeden z dojeżdżających, zdaleka już wymachując ręką na znak, że wypatrzone zwierzynę.

— Ile sztuk? — spytał Bahadur.

— Pięć kozłów, dziewięć młodych, a łań tyle, ile palców u rąk i nóg i jeszcze sześć.

— Czyli razem czterdzieści sztuk. — zliczył w pamięci siwobrody Dewadatta. — A daleko stąd?

— O pół bliżej, niż doniesie karabin.

Musieli jednak znacznie nałożyć drogi, aby zbliżyć się do stada pod wiatr. Łowczy książę wysunął się na czoło karawany, mając przy sobie, niby adiutantów, czterech dojeżdżających. Za tą szpicą kroczyła pieszko część przybojnej strażi Bahadura, potem jechał on sam w lektyce, niesionej przez dwa najspójniejsze konie, idące nie obok siebie, lecz jeden za drugim. Radży dotrzymywali towarzysztwa: jego siostrzenice, Niszi, Zosia, Dewadatta, oraz „najmilszy” gość, sawbas Paza-Xieng, jadąc wierzchem obok lektyki. Skolei posuwali się ciężkie wozy, każdy zaprzęgnięty w trzy pary wołów, a pochod zamykał drugi oddziałek gwardji uzbrojonej w karabiny. Nie pierwszych czterech wozach stały dwie klaki z lampartami, na dalszych namioty, garnki, zastawa i zapasy żywności dla całej drużyny myśliwskiej. Lecz ostatni wóz dźwigał znów klakę, odmiennego kształtu i szerszej, niż tamte, otuloną płachtami.

— Co tam jest? — zapytał sawbas zaraz na początku podróży.

— Zwierzyna, na którą w dzisiejszych czasach nie poluje się już z lampartem, — odparł książę Pagan. — Na twoją cześć, najmilszy gościu postanowiłem jednak wskrzesić jedno z ulubionych widowisk moich przodków.

Bahadur obecnie wspominał swoich antenatów bardzo często, ponieważ u „najmilszego gościa” drzewo genealogiczne było założeń krótkie; jeszcze pradziad Paza — Xienga był zwyczajnym pastuchem, podczas gdy ród Paganów otrzymał tytuł książęcy coś osiemset lat temu.

Łowczy zwrócił konia, podjechał do lektyki i oznajmił, że milczenie jest narazie zbyt ciche, można swobodnie głośno rozmawiać.

— Czyż nie rozmawiamy? Przecież nie zamykają się nam usta, — rzekł Bahadur z ironją, potem cisnął Zosi i siostrzeńcowi karzące spojrzenie.

— O czym mam rozmawiać z najmilszym gościem? O literaturze, czy o polityce? — odcięła się, gdyż sawbas był klasycznym

prostakiem i w dodatku kaleczył niemilosierdzie język angielski, a tutejszym dialektem wogóle nie władał. — Czy może o „szczęściu”, jakie biedna Pramlata czeka z...

— O polowaniu, — wrzasnął radża.

— O, to, to, — podchwycił sawbas. Oznajmiwszy wszemwobec, że myśliwstwo to jego żywici, zapytał Bahadura czy może „najpiękniejszej rani” opowiedzieć swoje przygody łowieckie. — Ja na nią nie patrzeć, tylko mówić, — dodał.

— Możesz i patrzeć, najmilszy gościu. U nas niema zenany, ani haremu, u nas mężatce wolno swobodnie rozmawiać z obcym mężczyzną.

Paza — Xieng pochwalił ten liberalizm, okrzyknął palankin radży i z całym impetem wparł konia pomiędzy wierzchowce Zosi i Niszi'ego tak, że młodzieniec omal nie spadł na ziemię.

— Ja lubi patrzeć na cudzą żonę, ale niechby kto spojrzeć później na moją, nno! — zwierzył się szeptem Zosi, poczem głośno zaczął opowiadać o swoich wyczynach myśliwskich i łupieskich wyprawach do Siamu.

Paza — Xieng nie lubił tylko patrzeć na „cudzą żonę”, ale i dotykać; jego kolano nibyto niechęć ocierało się wciąż o nogę Zosi jadącej po męsku.

Po godzinie jazdy łowczy zatrzymał karawanę, chcąc ją nieco przegrupować. Piesi i konni mieli posuwać się odtąd po lewej stronie wozów, aby te żakryły ich przed wzrokiem zwierzyny, do której zbliżano się właśnie. Po dokonaniu tego przegrupowania, ruszono dalej i niebawem po prawej ręce ujrano pasące się stadko. Antylopy znacznie wcześniej spostrzegły długi łańcuch wozów, lecz nie przstraszyły się ani trochę; nie pierwszy raz widziały karawanę ciągnącą przez stepy. Wódz stada, duży, czarny kozioł tylko zmierzyl wzrokiem odległą dzielącą go od karawany, a osądziwszy, że tak daleko „grzmiący kij” nie doniesie, wznowił swe żaloty do nadobnej lani. Pozostałe cztery kozły obserwowały karawanę dłużej, aż gdy ustało skrzypienie kół, powróciły do przerwanej uczty; ostatni pożar stepu użyczył ziemi i nowa trawa miała smak wyborny. Biedne zwierzęta nie przecezuwały, że skrzypienie wozów jest ręką ich bezpieczeństwa, a nagła cisza wróży im rychłą i okrutną śmierć.

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony 6.66.99 (sekretariat, dodatkowy red. naczelny); 6.66.62 (dział polityczny i ekonomiczny); 6.66.84 (dział miejski i liter.-art.); 6.66.87 (miedziastawowy). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Zrząd 691.64; Prenumerata 691.66.
Wydział ogłoszeń 691.56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny: A B C Warszawa. Konto P. K. O. Nr. 13550.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Kalisz, Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piotrków Trybunalski, Słowackiego 9, tel. 59; Wrocław, Cyganek 26, tel. 136.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnieniem do domu) i zamiejscowa zł. 2.30 miesięcznie; wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach po 6 szpalat): na 1-ej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 30 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty (specjalne) — 1.50 zł., lekarskie — 30 gr. Nekrologia po 60 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty specjalne cyfrą (Kom.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, te 691.56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Kierownik: Tadeusz Uciechowski.